22 ՅՈՒՆԻՍ 1995. ՇԱԲԱԹ # 116 (870)

Azg

Azg
armenian daily

Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության նախընտրական հիմնադրամին՝ 819000 դրամ

Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության գրասենյակից տեղեկացրին, որ ՀՌԱԿ նախընտրական բանկային հաշվին առ այսօր փոխանցվել է 819000 դրամ: Հունիսի 21-ին նվիրատվություններ են արել գրող հրապարակախոս Զորի Բալայանը, Հայաստանի կինեմատոգրաֆիստների միության նախագահ, ժուռնալիստ, պրոֆեսոր Սերգեյ Իսրայելյանը, Հայ ազնվականների միության նախագահ, պրոֆեսոր Գեորգ Փիրումյանը, Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության Երևանի գրասենյակի տնօրեն Ասոն Ղազարյանը, Հայկական տեխնոլոգիական ակադեմիայի տնօրեն Գագիկ Օհանյանը եւ ուրիշներ:

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունը շնորհակալություն հայտնելով բոլոր նվիրատուներին հիշեցնում է, որ ՀՌԱԿ նախընտրական բանկային հաշիվն է «Պրոմեթեւս» բաժնետիրական բանկի թիվ 700013 կոդ 370101705 համարը:

ԱՆՑՈՒՂԱՐՁ

Տղաներ են, կկռվեն, կհաշտվեն ...

1991 թ. սեպտեմբերի սկիզբն էր: Գնացել էի Փարիզ՝ Ռամկավար ազատական կուսակցության Կենտրոնական վարչության նիստին մասնակցելու: Կույն օրերին տեղի էր ունենում նաեւ Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության ժողովը, որին նույնպես մասնակցելու առիթ ունեցա: Նիստերից մեկի ընդմիջմանը ինձ մոտեցան ծանոթ երկու ֆինանսիստներ, որոնցից մեկը կարեւոր պատասխանատվություն ուներ Credit Suisse վեյցարական հայտնի բանկի ֆրանսիական մասնաճյուղում: Նա էլ հենց, խիստ մտահոգ եւ [illegible] էլ զայրակղված հայտնեց, որ կարծեմ նույն բանկում Հայաստանի պետության ունեցած գումարներն ի պահ են դրված անձնական ձեւով՝ ընդամենը երկու հոգու՝ այն ժամանակ վարչապետ Վազգեն Մանուկյանի եւ արտաքին տնտեսական հարաբերությունների նախարար Եսայի Ստեփանյանի անունով: Ծանոթներիս մտահոգությունն առարկան, սակայն, այդ պարագան չէր, այլ այն, որ այդ երկու անձնավորությունները կարող էին այդ հաշվում բանկային գործողություններ կատարել իրարից անկախ եւ բոլորովին իմքնուրույն, քանի որ գումարը ի պահ էր դրվել «եւ/կամ» (et/ou), եւ ոչ թե պարզապես «եւ» ձեւով: Այսինքն, նրանցից յուրաքանչյուրը, առանց երկրորդի ստորագրության, իմքնուրույն կարող էր բանկային գործողություն կատարել: Այդ ամբողջը բացատրելուց հետո, ծանոթներս խնդրեցին վերադարձիս հարցը հասցնել այն ժամանակ Գերագույն խորհրդի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին:

Սի քանի օր հետո, արդեն Երեւանում, ունկնդրություն խնդրելով ներկայացա Գխ նախագահին: «Երկուսն էլ վստահելի են, անհոգ մնացեք», ասաց Լ. Տեր-Պետրոսյանը իրեն հատուկ համոզիչ տոնով: Բացատրեցի, որ հարցը չէր վերաբերում տվյալ անձերի կամ այլոց վստահելիությանը, այլ՝ սկզբունքին: «Սփյուռքում, անգամ մեր ամենախոշոր ազգ դողոցում, հիշեցրի նրան, բանկային հաշիվները բացվում են առնվազն 3 հոգու անունով, որոնցից գոնե երկուսի ստորագրությունը պարտադիր է որեւէ գործողություն կատարելու համար»:

Չգիտեմ, հետագայում որեւէ բան արվե՞ց, սակայն ծանոթ է, որ նախագահական ընտրություններ մոտենալուն հետ սրվեցին հարաբերությունները Գերագույն խորհրդի նախագահի եւ վարչապետի միջեւ, մինչ Եսայի Ստեփանյանը ընտրություններ օրերին արդեն կորավ տեսադաշտից, Հայաստանի նկատմամբ սփյուռքահայ գործարարների հետաքրքրությունն ու խանդավառությունը մի լավ... փչացնելուց հետո:

Տես # էջ 2

Սահմանադրության հանրաքվեն սկսված է

Քվեարկության հանի՞ տոկոսն է բացակայելու հանրապետությունից

Հունիսի 20-ից Հայաստանի Հանրապետությունում սկսվեց սահմանադրության հանրաքվեն: Սեզ դեռեւս չի հաջողվել պարզել, թե հաղթահարներ նախորդ երկու օրերին ինչ ակտիվություն են մասնակցել հանրաքվեին կամ բնակչության քանի տոկոսն է մտադիր հանրաքվեի օր՝ հուլիսի 5-ին բացակայել իր մշտական բնակության վայրից, որոնց համար էլ նախատեսված է նախնական հանրաքվեն: Նույն հարցով դիմեցինք նաեւ հանրաքվեն անցկացնող Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի քարտուղար Ռոբերտ Մանուկյանին: Նա պատասխանեց, որ 33 հանրաքվեի մասին օրենքը թույլատրում է մշտական բնակության վայրից բացակայողներին նախապես քվեարկել, այն տեղամասում, որտեղ գրանցու�ն կարող էր բանկային գործողություն կատարել: Այդ ամբողջը բացատրելուց հետո, ծանոթներս խնդրեցին վերադարձիս հարցը հասցնել այն ժամանակ Գերագույն խորհրդի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին:

Սի քանի օր հետո, արդեն Երեւանում, ունկնդրություն խնդրելով ներկայացա Գխ նախագահին: «Երկուսն էլ վստահելի են, անհոգ մնացեք», ասաց Լ. Տեր-Պետրոսյանը իրեն հատուկ համոզիչ տոնով: Բացատրեցի, որ հարցը չէր վերաբերում տվյալ անձերի կամ այլոց վստահելիությանը, այլ՝ սկզբունքին: «Սփյուռքում, անգամ մեր ամենախոշոր ազգ դողոցում, հիշեցրի նրան, բանկային հաշիվները բացվում են առնվազն 3 հոգու անունով, որոնցից գոնե երկուսի ստորագրությունը պարտադիր է որեւէ գործողություն կատարելու համար»:

Չգիտեմ, հետագայում որեւէ բան արվե՞ց, սակայն ծանոթ է, որ նախագահական ընտրություններ մոտենալուն հետ սրվեցին հարաբերությունները Գերագույն խորհրդի նախագահի եւ վարչապետի միջեւ, մինչ Եսայի Ստեփանյանը ընտրություններ օրերին արդեն կորավ տեսադաշտից, Հայաստանի նկատմամբ սփյուռքահայ գործարարների հետաքրքրությունն ու խանդավառությունը մի լավ... փչացնելուց հետո:

Տես # էջ 2

ՀԱՅ ԴԱՏ

Փարիզի առաջին ատյանը Բեռնար Լուիսին տուգանեց Հայոց եղեռնի ուրացման համար

Հունիսի 21-ին Փարիզի Առաջին ատյանի դատարանը, քննելով հայերի ցեղասպանությունը ժխտող ամերիկացի պատմաբան Բեռնարդ Լյուիսին Ֆրանսահայ ընկերակցությունների Ֆեդերացիայի եւ Ռասիզմի ու հակահեթանոսության դեմ պայքարող միջազգային լիգայի ներկայացրած մեղադրանքները, դատավճռով Բեռնարդ Լյուիսին պարտավորեցրեց, որպես բարոյական վնասի փոխհատուցում, հիշյալ երկու կազմակերպություններին վճարել խորհրդանշական մեկական ֆրանկ, ինչպես նաեւ Ֆրանսիայի Ազգային ժողովին դիմել հրապարակային հեռ. ներում խնդրելով հեռ. իրենց «Գեսոյի օրենքն» ունենալու համար: Իսկ Ֆեդերացիայի նախագահ Գերարդ Դեւոնյանը դատավճիռը խոշոր հաղթանակ համարեց Եվրախորհրդարանի և Ժողովուրդների ազգային համաձայնության վճիռներից հետո: Սա մի փայլ է Թուրքիայի կողմից հայերի ցեղասպանության հնարավոր ճանաչումից և հայ բարեկամական [illegible] համար:

Միաժամանակ Առաջին ատյանի դատարանը Լյուիսին պարտավորեցրեց 1915 թ. դեպքերի համար օգտագործել «ցեղասպանություն» բառը, քանի որ այդ իրադարձությունն ընդունել են ՄԱԿ-ը 1985 թ. եւ Եվրախորհրդարանը 1987 թ.: Դատարանը գտնում է, որ Բեռնարդ Լյուիսը չի կարող համարվել հայկական հարցով զբաղվող պատմաբան, քանի որ այդ բնագավառում որեւէ ուսումնասիրություն չունի: Նա իրականում կողմնակալ ծայրահեղական է, որը լրջորեն վնաս է հասցրել ի նպաստ Թուրքիայի, նշվում է դատական եզրակացության մեջ:

Երեկ երեկոյան լուրն ստանալուն պես «Ազգը» դիմեց Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության կենտրոնական գրասենյակ, որտեղից կուսակցության քարտուղարի տեղակալ Բերնարդ Լուիսը հայտարարեց. «Որպես հայկական ցեղասպանության միջազգային ճանաչման եւ Հայ դատը հետաքրքրող դատական կուսակցության, ՀՌԱԿ-ը միայն գոհունակություն կարող է արտահայտել Ֆրանսիական դատարանությանը, միաժամանակ շնորհավորելով Ֆրանսահայ մեծ տուն բոլոր կազմակերպություններին, այդ թվում՝ ՀՅԴ-ին եւ ԱՅԱ-ին, որոնք օրինակելի, համառեղ աշխատանքների արդյունքն է այս հաղթությունը:

Հիշեցնենք, որ Բեռնարդ Լյուիսի դեմ ավելի վաղ հայկական կազմակերպությունների հարուցած երկու դատավարություններ (1994-1995 թթ.) արդյունք չունեցան: ■

■ *Հունիսի 20-ին Սոչանդուկյանի ժողդատարանի դատավոր Տիգրան Սահակյանը «JMZ» սեռնկացած Ֆիտայի երկու դեկտարների մեղադիր ճանաչելով դեռեւս մեղադրական ճառում նեղությունների հոսքերներով. «JMZ» ՍՊԸ-ի տնօրեն Գուրգեն Ջանդյանին դատապարտել է 12 տարի ազատազրկման խոստացված տեմիրով բանտում անցկացված ի ապրումների, իսկ գլխավոր հաշվապահ Լեւոն Ջինանյանին 8 տարի ազատազրկման խոստացված տեմիրով բանտում անցկացածի ապրումներ:* ԼՏ

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Մոսկվայում սկսվել են չեչենների շուրջկալները

Քաղաք են բերվանցել Գուդերմեսի զրոհայիններ

Մոսկվայում հունիսի 20-ին կատարած մամլո ասուլիսում ՌԴ նախագահին առընթեր Չեչնիայի ներկայացուցիչ Իսա Ակերեւը հայտարարեց, թե վերջին օրերին քաղաքի խուզարկության մարմիններն իսկապես շուրջկալներ են սկսել չեչենների դեմ եւ անհիմն կերպով կալանավորում են նրանցից շատերին: Ըստ որում, կարգի պահապանները վկայակոչում են հաղթական թե դաշնային դեկավարության ինչ որ կարգադրություն, որի տեքստն իրենց ոչ ոք չի կարողացել ցույց տալ: Այս մասին Մոսկվայից հաղորդում է Անարը, վկայակոչելով ԻՄԱՆ-ին:

Մինչդեռ Մոսկվայի հասարակական դատարանի վարչության աշխատակից տարանեից մեկը նույն օրը ՌԻՄՍ գործակալության բրդակ Ֆին հայտնել է, որ վերջին երկու ամիսներին նկատելիորեն աճել է ինչպես առանձին, այնպես էլ մասնակի խմբերով Մոսկվա մուտք գործած զրահապատ զրոհայինների ու բանագնացների թիվը: Նա ավելացրել է, որ իր տվյալների համաձայն, Մոսկվայում գտնվում են մոտավորապես զրահապատների առնվազն 15 խմբեր, որոնք կարող են հաղթահարել զինվորական ահաբեկչական դատարանի ասանձագնծման վարչությունը կատարել: ■

ԵՐԵՎԱՆ

Ազատության հրապարակում «հանրաքեության 2-րդ իշխանությունը» դիմավորվեց կրակոցներով

Հեղափոխական իրադրության բոլոր կանոնների համաձայն հայրենական ընդդիմությունը դատապարտված եղավ ընտրել հետագա դարձի այդ տարբերակ, որ դատապարտյալ հայտնի է երկիշխանության անունով: Այդ մասին երեկ հայտնեցին Վազգեն Մանուկյանը եւ Ասոն Մանուչարյանը. ՀՀ նախագահի նստավայրի առջեւ կազմակերպված հանրահավաքի մասնակիցներ: Ըստ երեւույթին, այդպես հարկ չի լինելու փակել Բաղրամյան պողոտայի «նախագահական ճիշ» հատվածը, քանզի հիշյալ հարգելի անձերն իսկ հասավ իր նպատակին: ՀՀ նախագահի անտարբեր մոտեցումը ցուցարարների դատարկի-նկատմամբ ևս մեկ անգամ հաստատեց «որ մենք չունենք նախագահ» (Ասոն Մանուչարյան): Հիշեցնենք, որ հունիսի 20-ին հանրաքվեի նախագահին եւ ինքնորոշման ընտրական հանձնաժողովին ներկայացվել էր գրավոր դիմում Ազգ-ի դատավարների բեկնածուների գրանցման արդյունքների վերանայման վերաբերյալ: Ա դարձյան:

«Հունիսի 20-ին անտարակույս մենք կարող էինք գրավել ՀՀ նախագահի նստավայրը, իր կարգում-նշեց Վազգեն Մանուկյանը, սակայն արդյունքում գրված կլինեինք սակ դատարկ մի բան եւ ոչ ավելին: Բացի այդ, դա նաեւ անօրինական գործողություն է: Այժմ մնացել է հաղթակերպ դարձի միակ երանելի երկրորդ իշխանության հոլանում»: Հանրահավաքի մասնակից շուրջ 15 հազար հաղթահարներ հետեւելով ընդդիմության կոչին, շարժվեցին Ազատության հրապարակի ուղղությամբ, որտեղ եւ նախատեսում էր հրավիրել իր «առաջին նստաշրջանը» հանրապետության երկրորդ իշխանությունը: Այդ դրսեւորումը Ազատության հրապարակում շարունակվում էր մոտ 18.00-ից սկսված «Հրազդան» տնտեսական տնտեսվարներ տնօրեն Ասոն Ադաբաբյանի հրավիրած «հանրահավաքի» երկրորդական ցուցադրությունների մասնակիցներ մասն Ազատության հրապարակ, տեղի միտինգավարների կողմից հրահրվեց ծեծկռտուք, որին հետեւեցին երկարատեւ ցուցադրությունների կրակոցներ: Դան վիրավորներ հանդես ընդդիմադիր կուսակցությունների դեկավարներից: Ա դարձյանի եւ Վասիան Հովհաննիսյանի, Դավիթ Վարդանյանի եւ ՍԻՍ-ի մի խմբի անդամների անունները: Ազատության հրապարակում ծանրակշիռ հետազոտություններ մեծ կասկածի տակ դրեցին եւ կիշխանության կայացման գործընթացը: Մոտ 22.30-ին Ազատության հրապարակում հանգիստ էր...

ՍՊՈՐՏ

Գրավված է ինքնաթիռ 350 ուղեւորով, պահանջը՝ ազատել «Աում սինրիկյոյի» առաջնորդ Միսկո Ասահարային

ՏՈԿԻՈ, 21 ՀՈՒՆԻՍ, ԻՏԱՐ-ՏԱՍՍ: Այսօր տեղական ժամանակով ժ. 11:20-ին «Աում սինրիկյո» աղանդի մի անդամ գրավել է ճապոնական ԱՆԱ ավիաընկերության ինքնաթիռը, որն ուղեւորվում էր Տոկիոյից Հոկայդո (Հոկայդո՝ կղզի): Օդաչուները հետո տեսարանությունը ստանալով ուղեկցորդուհուն սենյակ կոչելու նիզակով, հայտարարել է օդանավի գրավման եւ իր «Աում սինրիկյո» աղանդի պահանջների մասին: 350 ուղեւորով եւ 15 հոգանոց անձնակազմով թիմնաթիռը վայրէջք կատարեց Հոկայդոյում: Ինչպես հայտնի դարձավ, ահաբեկիչը պահանջել է ազատ արձակել աղանդի առաջնորդ Միսկո Ասահարային, որը ձերբակալվել էր մեղադրվելով սարին տարվա մարտին Տոկիոյի մետրոյում գազային գոմի կազմակերպելու կազմակերպությունը:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

Սկիզբը էջ 1

Մի դպահ անգամ յուր տարածվեց, որ դեռևս Երևանում գտնված ժամանակ նրան գրասենյակային կալանքի են ենթարկել, սակայն դաշտոնատես չհաստատված այդ տեղեկությունը եւ հասկացես նախագահական նոր իշխանությունների համառությունը նրա գործունեության վերաբերյալ մեր մամուլին սխալեցին ձեռ բերել հարցի մեջ ավելի խորամուխ լինելուց:

Այս միջադեպը հիշեցի, երբ վերջերս «Հայաստանի Հանրապետիկ» թերթում կարդացի մեկ ամբողջ էջ նախկին վարչապետ Վ. Մանուկյանի ստորագրած տարբեր հրամանագրեր, որոնց թվում մի քանի՝ ՀՀ Նախարարների խորհրդի նախագահության նիստի արձանագրությունից (6 հուլիս 1991 թ., թիվ 17), որտեղ սահմանվում էր, «որ երկրի արտաքսահանման արժութային միջոցների հաշվառումը կատարվում է ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից, իսկ երկրից դուրս միջոցների հաշվառումը ՀՀ արտաքին տնտեսական կապերի նախարարության կողմից»: Նախկին վարչապետին վարկաբեկելու նպատակով հրապարակված այդ նյութը չգիտեմ որքանո՞վ ծառայեց իր նպատակին, սակայն իմ տրամաբանությունն այն է, որ ավելի շատ նպաստեց մեր դեսպանության ինքնավարկաբեկմանը: Այնպես ինչպես նույն թերթում եւ դրանից առաջ «Ռեսպուբլիկա Արմենիայի» ռուսերեն դաշտոնաթերթում հրապարակված ՀՀ նախագահի անվտանգության գծով նախկին խորհրդական Աշոտ Մանուչարյանի եւ ամերիկացի դիվանագետի միջեւ տեղի ունեցած զրույցի արձանագրությունը: Նախընտրական այս օրերին, համաձայն մերկացումների այս թերթերում, դրանք գուցե կարճ տարածության վրա հասան իրենց նպատակին՝ ոմանց վրեժխնդրության ծարավը հագեցնելով եւ ուրիշների ալեկոծական զրչակների բանակ հասցնելով, սակայն երկու դեպքում էլ վարկաբեկվեց մեր դեսպանությունը, այսինքն բոլորս: Այդ վարկաբեկմանը ինչ չնպաստեցին նաեւ իրենք՝ քաղաքական այդ երկու գործիչները, մանավանդ երկրորդը, որը դաշտոնից հեռանալուց հետո, եւ միայն հեռանալուց հետո, իրեն արհեստ է դարձրել իր նախկին գործընկերներին, Ղարաբաղ կոմիտեի իր նախկին զինակիցներից ոմանց վարկաբեկելը:

Յուրաքանչյուր դեպքում, մանավանդ մերինի նման փոքր դեպքում, բացի նյութական դրամագլխից ունի դեմք է ունենա, բարոյական դրամագլուխ, որն իրեն կանոն ավելի դժվարությամբ է ստեղծվում, քան նյութականը, եւ ավելի հեշտությամբ է տանուլ տրվում: Նախկին վարչապետի կամ նախկին խորհրդականի 4-5 տարվա հնությամբ հրամանագրերի եւ զրույցների հրապարակումը ողողակի հարված է հասցնում Հայաստանի միջազգային հեղինակությանը, բարոյական դրամագլխին, հուշելով, որ Հայաստանում, ուրեմն, միշտ վտանգ կա դեպքական փաստաթղթերի եւ առանձնագրույցների հրապարակման, դրանով իսկ կասկածի տակ դնելով այսօրվա միջազգային կամ ներքաղաքական բանակցությունների եւ գործարքների լրջությունը, խորհրդավորությունը, աղճատելով դեպքական մարդու, քաղաքական գործչի կերպարը ճիշտ այնպես, ինչպես սովետական ժամանակաշրջանում, երբ գործող ղեկավարն անսխալական էր ներկայացվում, իսկ «ընկած» կամ մահացած ղեկավարը ամենասխալական: Երբ դաշտոնից ազատվելը շատ դեպքերում հավասար էր շնորհազրկման: Միայն մեկ տարբերությամբ, որ այժմ շնորհազրկվողը հրապարակով կարող է շնորհազրկել իրեն աշխատանքից ազատողին...

Անշուշտ, նույնիսկ քաղաքակիրթ երկրներում հաճախ են դպահում դաշտոնի չարաշահումներ, կաշառակերություններ, այլեւայլ սկանդալներ: Եվ սակայն, մամուլի ու լրագրողների համառ հետաքննումների դպրամներում անգամ, կառավարություններն աշխատում են հատուկ կամ ժամանակավոր ստեղծված հանձնաժողովների ձիրքում դպահել այդ ամբողջը, որքան որ կարող են իհարկե, եւ հասարակությանը ներկայացնել հանձնաժողովի կարծիքը եւ կամ դատարանի վճիռը: Այնինչ մեր դեպքում, այսօր հրապարակվող եւ հետագայում, վստահ եմ, հրապարակելիք այդ նյութերի համար ցարդ չի կազմվել որեւէ հանձնաժողով, չի հարուցվել դատական որեւէ գործ, հետեւաբար հրապարակող կողմը նույնքան դատապարտելի է դրանց համար եւ ոդդակի դատապարտելու նման զանցանքների հետագա կրկնության համար: Այնինչ, դրանք, այդ հրապարակումներ, ինչպես ասվեց, դուրս չեն գալիս փոխադարձ վարկաբեկման նախընտրական դպայքարի դպրոցից: Իսկ վա՞ղը: Վաղը դարձյալ կհաշվեն եւ կսկսեն դաշտոնանախաղը:

Մինչ այդ կվարկաբեկվի ժողովուրդը: Կհուսալքվի մանավանդ ազգի գոյությունը մեր ժողովուրդը, որին հասցեագրված օգնությունը, ինչպես ամբնասանում են այսօր նախկին վարչապետին, հասկացվել է այլ նպատակների: Կարծեմ դա հետագայում չկրկնված եւ չկրկնվող նորություն լիներ: Կարծեմ նպատակային նվիրատվություններն ու հասկացումները միշտ են իրենց նպատակին ծառայեցվում: Վստահ եմ, դեռեւ վիսիսությունի դեպքում, նույն տրամաբանությամբ, այս անգամ նախկին վարչապետը կմնադարձ այսօրվա իշխանավորներին, որ, օրինակ, երկրաշարժի առիթով ավստրալիահայ համայնքի եւ նրա օտար բարեկամների հանգանակած նպատակային միջոցներով այսօր կառուցվում է Մեղրու կամուրջը: Եվ այսպես շարունակ:

Վարկաբեկեցեք իրար, դարձնայք, վարկաբեկեցեք: Ասպարեզն առայժմ ձերն է:

Հ. ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ

ԱՆՑՈՒՂԱՐՁ

Տղաներ են, կկռվեն, կհաշտվեն...

վածՀՀ Նախարարների խորհրդի նախագահության նիստի արձանագրությունից (6 հուլիս 1991 թ., թիվ 17), որտեղ սահմանվում էր, «որ երկրի արտաքսահանման արժութային միջոցների հաշվառումը կատարվում է ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից, իսկ երկրից դուրս միջոցների հաշվառումը ՀՀ արտաքին տնտեսական կապերի նախարարության կողմից»: Նախկին վարչապետին վարկաբեկելու նպատակով հրապարակված այդ նյութը չգիտեմ որքանո՞վ ծառայեց իր նպատակին, սակայն իմ տրամաբանությունն այն է, որ ավելի շատ նպաստեց մեր դեսպանության ինքնավարկաբեկմանը: Այնպես ինչպես նույն թերթում եւ դրանից առաջ «Ռեսպուբլիկա Արմենիայի» ռուսերեն դաշտոնաթերթում հրապարակված ՀՀ նախագահի անվտանգության գծով նախկին խորհրդական Աշոտ Մանուչարյանի եւ ամերիկացի դիվանագետի միջեւ տեղի ունեցած զրույցի արձանագրությունը: Նախընտրական այս օրերին, համաձայն մերկացումների այս թերթերում, դրանք գուցե կարճ տարածության վրա հասան իրենց նպատակին՝ ոմանց վրեժխնդրության ծարավը հագեցնելով եւ ուրիշների ալեկոծական զրչակների բանակ հասցնելով, սակայն երկու դեպքում էլ վարկաբեկվեց մեր դեսպանությունը, այսինքն բոլորս: Այդ վարկաբեկմանը ինչ չնպաստեցին նաեւ իրենք՝ քաղաքական այդ երկու գործիչները, մանավանդ երկրորդը, որը դաշտոնից հեռանալուց հետո, եւ միայն հեռանալուց հետո, իրեն արհեստ է դարձրել իր նախկին գործընկերներին, Ղարաբաղ կոմիտեի իր նախկին զինակիցներից ոմանց վարկաբեկելը:

Յուրաքանչյուր դեպքում, մանավանդ մերինի նման փոքր դեպքում, բացի նյութական դրամագլխից ունի դեմք է ունենա, բարոյական դրամագլուխ, որն իրեն կանոն ավելի դժվարությամբ է ստեղծվում, քան նյութականը, եւ ավելի հեշտությամբ է տանուլ տրվում: Նախկին վարչապետի կամ նախկին խորհրդականի 4-5 տարվա հնությամբ հրամանագրերի եւ զրույցների հրապարակումը ողողակի հարված է հասցնում Հայաստանի միջազգային հեղինակությանը, բարոյական դրամագլխին, հուշելով, որ Հայաստանում, ուրեմն, միշտ վտանգ կա դեպքական փաստաթղթերի եւ առանձնագրույցների հրապարակման, դրանով իսկ կասկածի տակ դնելով այսօրվա միջազգային կամ ներքաղաքական բանակցությունների եւ գործարքների լրջությունը, խորհրդավորությունը, աղճատելով դեպքական մարդու, քաղաքական գործչի կերպարը ճիշտ այնպես, ինչպես սովետական ժամանակաշրջանում, երբ գործող ղեկավարն անսխալական էր ներկայացվում, իսկ «ընկած» կամ մահացած ղեկավարը ամենասխալական: Երբ դաշտոնից ազատվելը շատ դեպքերում հավասար էր շնորհազրկման: Միայն մեկ տարբերությամբ, որ այժմ շնորհազրկվողը հրապարակով կարող է շնորհազրկել իրեն աշխատանքից ազատողին...

Անշուշտ, նույնիսկ քաղաքակիրթ երկրներում հաճախ են դպահում դաշտոնի չարաշահումներ, կաշառակերություններ, այլեւայլ սկանդալներ: Եվ սակայն, մամուլի ու լրագրողների համառ հետաքննումների դպրամներում անգամ, կառավարություններն աշխատում են հատուկ կամ ժամանակավոր ստեղծված հանձնաժողովների ձիրքում դպահել այդ ամբողջը, որքան որ կարող են իհարկե, եւ հասարակությանը ներկայացնել հանձնաժողովի կարծիքը եւ կամ դատարանի վճիռը: Այնինչ մեր դեպքում, այսօր հրապարակվող եւ հետագայում, վստահ եմ, հրապարակելիք այդ նյութերի համար ցարդ չի կազմվել որեւէ հանձնաժողով, չի հարուցվել դատական որեւէ գործ, հետեւաբար հրապարակող կողմը նույնքան դատապարտելի է դրանց համար եւ ոդդակի դատապարտելու նման զանցանքների հետագա կրկնության համար: Այնինչ, դրանք, այդ հրապարակումներ, ինչպես ասվեց, դուրս չեն գալիս փոխադարձ վարկաբեկման նախընտրական դպայքարի դպրոցից: Իսկ վա՞ղը: Վաղը դարձյալ կհաշտվեն եւ կսկսեն դաշտոնանախաղը:

Մինչ այդ կվարկաբեկվի ժողովուրդը: Կհուսալքվի մանավանդ ազգի գոյությունը մեր ժողովուրդը, որին հասցեագրված օգնությունը, ինչպես ամբնասանում են այսօր նախկին վարչապետին, հասկացվել է այլ նպատակների: Կարծեմ դա հետագայում չկրկնված եւ չկրկնվող նորություն լիներ: Կարծեմ նպատակային նվիրատվություններն ու հասկացումները միշտ են իրենց նպատակին ծառայեցվում: Վստահ եմ, դեռեւ վիսիսությունի դեպքում, նույն տրամաբանությամբ, այս անգամ նախկին վարչապետը կմնադարձ այսօրվա իշխանավորներին, որ, օրինակ, երկրաշարժի առիթով ավստրալիահայ համայնքի եւ նրա օտար բարեկամների հանգանակած նպատակային միջոցներով այսօր կառուցվում է Մեղրու կամուրջը: Եվ այսպես շարունակ:

Վարկաբեկեցեք իրար, դարձնայք, վարկաբեկեցեք: Ասպարեզն առայժմ ձերն է:

Հ. ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ

ԲԱՆԿԵՐ

Կդառնա՞ աջակից «Միդլենդ-Արմենիան»

Ինչպես տեղեկացրել ենք, հունիսի 20-ին ՀՀ կենտրոնական բանկը արտոնագիր տվեց անգլիական «Միդլենդ Արմենիա» բանկին, որը «Հոնկոնգ Շանհայ» բանկային կորպորացիայի հոլդինգային խմբավորման մաս է, աշխարհում երկրորդ խոշորագույն բանկը՝ 200 միլիարդ դոլլար կանոնադրական կապիտալով: Այն ներկայացված էր 65 երկրներում, իսկ 66-րդը դարձավ Հայաստանը: Բանկը ողջ աշխարհում ունի 3 հազար մասնաճյուղ եւ 103 հազար աշխատող: Շատ երկրներում այն կենտրոնական բանկի դեր է կատարում: Հունիսի 21-ին ՀՀ արտգործնախարարությունում տեղի ունեցած մամուլի ասուլիսը, որին մասնակցում էին «Միդլենդ» եւ «Միդլենդ Արմենիա» բանկերի տնօրեններ Մայլզ Գեյկը, Ջոն Գրինը եւ Դեյվիդ Բադը, նույն կառույցի Լիխտենշտեյնում գրանցված «Ուինֆ էս բաբլիշդենթ» կազմակերպության տնօրեն Վայե Մանուկյանը, Մեծ Բրիտանիայում ՀՀ դեսպան Արմեն Սարգսյանը, հավանական է հարվիրվել էր նախորդ օրը կենտրոնական բանկում լրագրողների նկատմամբ «կոշտ քաղաքականության» տրավորությունը մեղմելու ցանկությամբ:

Պարոն Գեյկը ասաց, որ հայ ժողովրդի գոյատեւման վճռակայունության նկատմամբ վստահություն է Հայաստան բերել նրանց: Հայաստանը նրանք հանձարում են աղագա ունի տարածական մեծ նշանակություն ունեցող միավոր, որ կարող է դարձնել հարեւանի մյուս երկրների համար ֆինանսական կենտրոն դառնալ: Վայե Մանուկյանը հայտնեց, որ «Միդլենդ Արմենիան» «առաջիկա երկրներում մեջ» նախատեսում է ունենալ նվազագույնը 200-250 մասնաճյուղեր, որոնք կկառավարեն հայերը: Բանկի նպատակն է նաեւ Հայաստանում բանկային համակարգի զարգացումը: Այդ կաղակցությամբ կաղրեր կպատրաստեն թե Հայաստանում, թե Դուբայում եւ Լոնդոնում, իրենց առջեւ դնելով երկու առաջնահերթ խնդիրներ. հիմնել բաց հզոր դրամատուն, որտեղ բոլորը վստահում են միմյանց, եւ ստեղծել Հայաստանի բանկային կառավարիչների բաց ուսակ խումբ: «Միդլենդ Արմենիա» բանկը կղեկավարի Դեյվիդ Բադը, որը խմբի ամենաբարձրակարգ պաշտոնյան նրանց է:

Բանկը համաշխարհային մեծ ճանաչում եւ վստահություն ունենալով՝ ներդրումների մեծ հոսք կապահովի հատկապես հայ համայնքների, խոշոր հայ գործարարների կողմից: «Պետք է ունենանք ուժեղ բանկ, որին վստահում է հայկական համայնքը. դա ինքնին պատճառ է Հայաստանում գործունեություն սկսելու»:

Ինչ վերաբերում է Հայաստանի բնակիչներին շահագրգռելուն եւ վստահեցնելուն, առայժմ կրկին շեշտվեց, որ «Միդլենդ Արմենիան» աշխարհում խոշորագույն բանկային կորպորացիաներից մեկի մասնաճյուղն է, եւ այս պարագայում սեփական փորձի համար մտահոգության հիմք չկա: Մեր հարցին, թե ինչ կարգով է վարկեր տրամադրելու «Միդլենդ Արմենիան», երբ Հայաստանի Հանրապետության բանկերը դրանք տրամադրում են շատ բարձր տոկոսադրույքներով, պատասխան տրվեց, որ վարկերի տոկոսադրույքը կախված է այն բանից, թե ավանդների դիմաց որքան տոկոս է վճարվում եւ պետք է դրանց միջեւ ողջախոհ սահման լինի: Իսկ վարկային քաղաքականությունը կառված կլինի, թե ինչ են պահանջում տուկան եւ միջազգային ֆինանսները:

Պետք է ասել, որ այս հարցում մեր վարկառուների համար ոգեւորիչ որեւէ փաստ դժվար է նկատել:

Պրն. Արմեն Սարգսյանը նշեց, որ մեր երկիրն իր չափերից անհամեմատ ավելի հզոր արդյունաբերություն, կրթական եւ գիտական մակարդակ ունի, որը նրա զարգացման կարեւոր պայմանը կդառնա, եթե 3-4 տարվա կանգից հետո ֆինանսական մեծ ներդրումներ լինեն: «Մեր աղագաս ոչ թե բարեգործության ճանապարհն է, այլ ներդրումները»: Այս առիթով կուզենայի մաղթել մեր ժողովրդին եւ նմանապես պարոն դեսպանին, որ արժանվայել՝ պայմանների արագ ստեղծումով դադարեր արտադրական կարողությունների, աշխատուժի եւ գիտական ներուժի արտահոսքը:

Տեղեկացվեց, որ շուտով Հայաստանում կսկսի գործել կոկա կոլայի մեծ գործարան, ուր ներդրումներ է կատարել Վայե Մանուկյանը:

ԱՌԱՐԿ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

«Մարսը» սկսեց՝ գործել

«Եթե «Մարսը» գործի ողջ հզորությամբ, առայ նրա բողարկած արտադրանքի ծավալը հավասար կլինի Հայաստանի բոլոր ձեռնարկությունների բողարկած արտադրանքի ծավալին», հունիսի 21-ին տեղի ունեցած «Մարս» պետական ձեռնարկության դաշտոնական բացման ժամանակ հայտարարեց ՀՀ վարչապետ Հրանտ Բագրատյանը: «Մարս» պետական ձեռնարկությունը, որի տնօրենն է Ստեփան Դեմիրճյանը, համալրված է բարձր տեխնոլոգիական սարքավորումներով, որոնք հնարավորություն են տալիս արտադրել բարդ էլեկտրոնային արտադրանք: Այն սկսել է գործել 1994թ.-ին: Գործարանի շինարարությանը մասնակցել են «Սայմոն Քարվզ», «GEC» (Մեծ Բրիտանիա), «Ֆելա Պլանունգս ԱԳ» (Շվեյցարիա), «Գենեռալէքսպորտս» (Հարավսլավիա) եւ այլ ֆիրմաներ: ԼՏ

Հայաստանում Մեծ Բրիտանիայի դեսպանը կայցելի Երեւան

ԵՐԵՎԱՆ, 21 ՀՈՒՆԻՍ, ՄՆԱՐՔ. Հուլիսի 27-ին ոչ դաշտոնական այցով Երեւան կայցելի անգլիացի դիվանագետ Դեյվիդ Միլլերը, որը նշանակված է Հայաստանում Մեծ Բրիտանիայի դեսպան: Այդ մասին այսօր Երեւանում լրագրողներին հայտնեց Անգլիայում Հայաստանի Հանրապետության արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Արմեն Սարգսյանը: Ինչպես արդեն հաղորդվել է, այս տարվա աշնանը նախատեսվում է Երեւանում բացել Մեծ Բրիտանիայի դեսպանատուն:

ԵՐԵՎԱՆ

Կանանց միջազգային 4-րդ կոնգրեսին հայ կանայք կմասնակցեն յուրօրինակ հարցադրումներով

Աշխարհի բոլոր երկրներում կանայք ներկայումս նախապատրաստվում են առաջիկայում հրավիրելիք կանանց միջազգային 4-րդ կոնգրեսին: Կոնգրեսում ներկայացվելիք փաստաթղթի ստեղծման նպատակով հրավիրվում են խորհրդաժողովներ, կլոր սեղաններ եւ այլն, որտեղ եւ քննարկվում են կանանց հուզող հիմնահարցերը: Աշխարհի զարգացած երկրների համար այդ հիմնահարցը հասարակության բոլոր ասպարեզներում տղամարդու եւ կնոջ հավասարության գիտակցումն է որպես մարդկային կայուն զարգացման նախադայման: Հայաստանի կանանց ոչ կառավարական կազմակերպությունների համար ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրերը եւս ընդունելի եւ ցանկալի են, ուստի հունիսի 20-ին ԱՕԿՍ-ի շենքում կանանց հանրապետական խորհրդի եւ համանախագահների խորհրդի հրավիրած «Կանայք եւ բարեփոխումները Հայաստանում: Կանանց առաջընթացի հիմնական խոչընդոտները» թեմայով կլոր սեղանի աշխատանքը Նորա Հակոբյանը եւս սկսեց այդտեղից: Սակայն ի տարբերություն զարգացած երկրների, այստեղ սեռային հիմնախնդիր չէր քննարկվում, այլ կեցության ադեկատության, գործազրկության, գյուղական կանանց իրավիճակի, կրթության, բուժսպասարկման, մարդու իրավունքների պաշտպանության, որդեկորույս մայրերի, կին բոշակառուների եւ այլ հիմնահարցեր: Հայաստանում սրանք են կանանց ոազմավարական պահանջները, որն անշուշտ, վերջին 7 տարիներին քաղաքակրթությունից նահանջի արդյունք է: Այդ պահանջը կրկնակի ողբերգական է, որովհետեւ լուսավորյալ եվրոպայի եւ ծաղկող ԱՄՆ-ի համար կանանց հիմնահարցը սեռային է, իսկ հայ կնոջ համար՝ ադրելու տարրական պահանջը: Կանանց հանրապետական խորհրդի նախագահ Նորա Հակոբյանը, խոսելով կանանց իրավահավասարության վերաբերյալ միջազգայնորեն ընդունված փաստաթղթերի մասին, միանգամայն տեղին նշեց, որ չնայած իրենց բազմաթիվ պահանջներին, հանրահվեի դրված սահմանադրության մեջ կինը հիշատակվում է սոսկ իբրեւ ամուսին:

Կլոր սեղանի աշխատանքներին հավանախագահների խորհրդում ընդգրկված կանանց 11 ոչ կառավարական կազմակերպություններից բացի մասնակցում էին նաեւ Հայաստանում ՍԱԿ-ի լիազոր ներկայացուցիչը եւ Ամերիկայի Հայկական համագումարի անդամները: Տղամարդիկ սակավաթիվ էին, ուստի ներկաները սիրով լսեցին գրող Ռուբեն Անգալադյանի ելույթը, որը պետության կառուցման գործում հայ կանանց ակտիվ մասնակցությանն է վերաբերում:

Ալվարդ Պետրոսյանն այստեղ հանդես եկավ որպես Հայաստանում գոյություն ունեցող, սակայն ներկայումս արգելված կանանց միակ շաբաթաթերթի՝ «Առագաստ» խմբագիր: Թերթի արգելումը նա պայմանավորեց կանանց հասարակական, ոչ կառավարական կազմակերպությունների գործունեության խիստ ակտիվացումով, որը պայմանավորված էր հայ կնոջ չափազանց հաշվեկշռված լինելով: Նա ներկաներին կոչ արեց սոցիալական եւ քաղաքական հարցերից առավել ծանրակալ ժողովրդական կարգախոսների վրա եւ ուշադրություն դարձնել մարդու իրավունքների ոտնահարմանը, որը մեր հանրապետությունում հիմնավորապես վտանգվել է եւ առաջարկեց ներկաներին ստեղծել մարդու իրավունքների պաշտպանության մի հանձնախումբ, որը դիտորդի կարգավիճակով իրավունք կունենա մասնակցելու մի քանի օր հետո սկսվող «Դրո»-ի դատավարությանը:

«Դա մեր պետության դատն է եւ մեր դատը մենք պետք է պաշտպանենք», ասվարեց տիկին Պետրոսյանը:

Զինվորի մայր հանրապետական կոմիտեի նախագահ Գրետա Միրզոյանը ներկաների ուշադրությունը հրավիրեց որդեկորույս մայրերի եւ հայկական բանակում ծառայողների խնդիրների վրա, որոնց մասին հոգ տանողը դարձյալ կանայք են, քանի որ նրանք ծառայությունից վերադառնում են հիվանդ ու խեղանդամ: Հայկական բանակում «դեդովշինայի» ծաղկումը նկարագրելու համար նա բերեց միայն երկու օրինակ՝ 24 հոգով բռնաբարել են զինվորներից մեկին ու նա կորցրել է հիշողությունը: Բրուցելյոզով հիվանդ երկու եղբայրներին զորակոչել են բանակ, իսկ նրա բերելու համար բռնակում ինքնին նրանցից պահանջում է 350 դոլլար: Նա նշեց, որ զորակոչիկների դաստիարակությամբ հայկական բանակում այսօր զբաղվում են ժամանակին իրենց ազատամարտիկներ համարող բալանիչիները: Տիկին Գրետան, որ դեկորույս մայրերի վիճակը ամենածանրը համարելով, նշեց նաեւ, որ նրանք զրկված են պետական հովանավորությունից եւ ուշադրությունից: Նա բոլորին կոչ արեց ակտիվության՝ մենք ենք ստեղծել այս պետությունը, մենք էլ պետք էլ մտածենք փրկության մասին:

Ազգային ժողովի պատգամավորների ընտրությունների եւ նրանցում կանանց մասնակցությունը նույնպես օրվա կարեւոր թեմաներից էր: Նախընտրական շրջանի անօրինակությունների անդրադառնալուց բացի, նրանք խոսեցին նաեւ պատգամավորության կին թեկնածուների սակավաթվության մասին որպես բացասական երեւույթի: Կլոր սեղանի ավարտին մասնակից ոչ կառավարական կազմակերպությունների կողմից ստեղծվեց եզրափակիչ փաստաթուղթ ներկայված հարցերի վերաբերյալ մի շարք առաջարկություններով ու պահանջներով:

ՍՈՍԻ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՈՒՍԿՈՎՈՒՄ ԱՅՍՏԵՂԻ ՕՐԱԹԵՐԹ
Գրասենյակային եւ տարի
Պինանդիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Թելեֆոն 562941, AT&T (7 8852) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՍՈՒԵԼ ԴԻԼԱՆԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային
ծառայություն / 581841
Ոճը եւ տարածները ՊԱՎԵԼ ԴԱԼԱԲԵՍԻՆ
Apple Macintosh
հանձնարարյալին շարադրը
«Ազգ» թերթի
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

Քաղաքականությունը երբեմն ոչոնիկ գիտություն է համարվում

Ազգային ժողովի ընտրությունից մոտ մեկ ամիս առաջ հայկական հեռուստատեսությունը սկսեց երբեր հեռարձակել նոր հաղորդաշար՝ «Քաղաքական փասիանսը»: Այս սարվա իշխանության բազմասերիա նոր հաղաքական «հաղգր գեսը», ի հարկե, նախապես լայնորեն գովազդվեց: Անչափ մեծ է Ազգային ժողովի ընտրությունից առաջ ընդդիմադիր կուսակցություններին վարկաբեկել փորձող, իշխանության անգուսող գովքն ա նող այդ հաղորդաշարը մարդկանց հասցնելու ձգտումը: Առաջին ծրագրով տրվելու հաջորդ օրը մասուցվում է երկրորդով, իսկ հաղորդաշարի հեղինակ եւ վարող, ՀՀ ռադիոռեսվարչության ղեսի տեղակալ Վահրամ Մարշիրոսյանը հաղորդման վերջում «էսի համեցեք» է կանչում. «Հեսեւեք մեր հաղորդաշարին, հեսեւեք «Քաղաքական փասիանսին»: Եվ ահա, հաղթահարելով կեղծիքով «համեվված», մարդկանց մոլորեցնելու ձգտող այդ հաղորդման հանդեպ մեր, մեղմ ասած, հակակրանքը, որոշեցինք հեսեւել, թե ինչ է «ճարճասում» ընդդիմության վրա ամեն օր ցեխ շրսող ղաշտոնական քարոզչության ճամբարում, թերեւս, ժուռնալիստական աս դառնալու եւ իշխանական դափնիների հավակնողը: Նա իր «հարվածը» առանձնապես ուղղում է Հայաստանի քաղաքական երկու լուրջ եւ ավանդական կուսակցությունների՝ ՀՅԴ-ի եւ ՀՌԱԿ-ի դեմ: Սակայն, «զինանոցում» կեղծիքն ու զրպարտությունն է: Հաղորդաշարի հեղինակը, անպատժելիության համոզվածությամբ, ղեսական հեռուստատեսությամբ նույնիսկ խամաճիկ անվանեց ՀՌԱԿ-ի վարչության ատենադպիր Ռուբեն Միրզախանյանին, իսկ կուսակցությունը, այլոց հետ միասին, լավագույն դեղքում բաժին հասցեց քաղաքական ակումբ լինելու «դասիվը», իսկ վատագույն դեղքում համարեց «բաչֆա կամ սփյուռքի փոքրը շոայլող օֆշորային գոտի»: Իրեն ուղղված այս եւ այլ վիրավորանքների, զրպարտությունների դարագայում, բնական է, ՀՌԱԿ-ի ղեկավարն ու մի քանի ներկայացուցիչներ դիմեցին ՀՀ գլխավոր դատախազին՝ ակնկալելով, որ վերջինիս միջամտությամբ Վ. Մարշիրոսյանը դատական դասախոսանասվության կենթարկվի: Հայկական հեռուստատեսության «Բարեւ» ծրագրով հունիսի 18-ին հանդես գալով եւ դասախոսելով այդ կատակությամբ տրված հարցին, «Ք. փասիանսի» հեղինակը դարձյալ չի բաժանվեց ՀՌԱԿ-ին վիրավորելուց. «Ես մեղադրում եմ այդ կուսակցությանը արժանադասվության դակասի մեջ, ես մեղադրում եմ կրկնակի արժանադասվություն ունենալու մեջ»: Իրեն հարացման թե հիմնավորման մասին իր կողմից ՀՌԱԿ-ին ուղղված վիրավորանքների, նա նշեց, որ իր բոլոր այն արտահայտությունները, որոնք «կարող էին ընկալվել որպես վարկաբեկում կամ վիրավորանք, բոլորը մեջբերումներ են, որոնք ժամանակին տպագրվել են մամուլում եւ ՀՌԱԿ-ի կողմից, հավանայնաբար, դատարանի միջոցով չեն փորձվել հերքվել»: Ահա, այստեղ է, որ դրն. Մարշիրոսյանը չի գիտակցում կամ անտեսում է «մամուլ» կոչվածի եւ դեսական հեռուստատեսության էական տարբերությունը: Թերեւս, «մոռանում է», որ Հայաստանում կան մեկ-երկու կուսակցության դատկանող թերթեր, որոնց վայրահայությունների նկատմամբ թե ՀՌԱԿ-ի, եւ թե ՀՅԴ-ի դիրքորոշումը արհամարհանք է եղել: Հարկ է հիշեցնել նաեւ, որ միմիայն դրան արժանի «մամուլը» երբեւէ դատի չի տվել այն լրագրողներին, որոնք ուղղակի արտահայտվել են, թե ինչի են արժանի այդ թերթերում նշել վերջիններիս կողմից բարձրաձայնվող կեղծիքներ ու զրպարտություններ բույլ տված լինելու հանգամանքը: Եվ քանի որ դատարանի միջոցով այդ թերթերը չեն փորձել հերքել նման հրապարակումները, այսինքն՝ խնդրին Վ. Մարշիրոսյանի մոտեցման դեղքում, ընդունել են նշված գնահատականն ու մեղադրանքները, «Ք. փասիանսի» հեղինակը չդեսք է արժանահավաս համարեր զրպարտությունը հաճախակի զբաղմամբ դարձածների խոսքը եւ դրանք ժողովրդին մատուցեր դեսական հեռուստատեսությամբ:

Մեր ժողովրդին Վահրամ Մարշիրոսյանի անունը մինչեւ «Քաղաքական փասիանսի» հեռարձակումը դժվար թե հայտնի էր, բայց անհայտ չէր քաղաքականությամբ զբաղվողների ու լրագրողների շրջանում: Հայտնի էր ոչ այնքան որեւէ արժեք չդարունակող իր հրապարակումներով՝ սփռված ՀՀՇ-ի «Հայք» թերթով, ռադիոյով, դատասնական քարոզչության այլ միջոցներով, որքան գլխի, այտերի եւ հարակից տարածքների մազածածկույթով: Ի դեղ, դրանք այնքան տղավորիչ են, որ հաղորդումը դիտող ընկերոջս փորիկ տղան նույնիսկ հարցրեց՝ «Պա, քաղաքական փասիանսը սա՞ է»: Վ. Մարշիրոսյանի միակ հիշարժան հրապարակումը, թերեւս, այն է, թե Հայաստանը անկախության կարող է հասնել միայն Վրաստանի հետ միավորվելով («Հայք»):

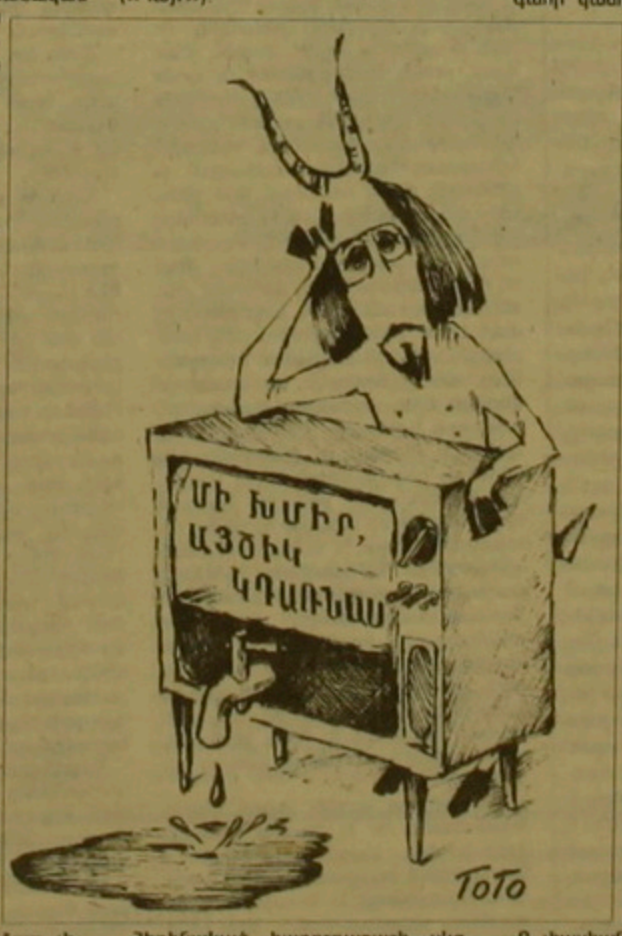

Հեղինակած հաղորդաշարի սկզբում նա հեռուստադիտողներին բացատրում է, թե ինչ բան է քաղաքականությունը. «Քաղաքականությունն ընդունված է խաղ համարել՝ ազնիվ, խաղաղ կամ խաղը մարդության»: Միայն թե չի ասում՝ ինքը քաղաքականության ո՞ր տեսակով զբաղվողն է, չնայած, առանց դրա էլ դժվար չէ հասկանալ, որ խաղադիր Իմիջայլոց, այս տեսակի դատճառով է, որ քաղաքականությունը երբեմն համարում են նաեւ ոչոնիկ գիտություն:

Խաղադիրությունը նկատվում է միանգամից, հեղինակի հենց առաջին նախադասություններից: Այսդես. հեռուստադիտողներին չեզոք, անաչառ ներկայանալու միտումով «Ք. փասիանսի» հեղինակն իրեն եւս շարադրի մահկանացուների, հասարակ քաղաքացիների («Իսկ մենք շարային մահկանացուներս, հասարակ քաղաքացիներս ...») քվիկ է դասում, որոնք «քաղաքական մեծ խաղին» մասնակցում են ընտրությունից ընտրություն: Հարկ կա՞ ասելու, որ քաղաքականությամբ շարունակաբար զբաղվող լրագրողը արդեն իսկ հասարակ քաղաքացի չէ եւ տարբերվում է, ասենք, հողի վրա ամեն օր հրթիռ բաժող մեր գյուղացուց կամ դասակ զրպանները բանվորից, որոնք, իրոք, ընտրությունից ընտրություն են մասնակցում քաղաքականությանը, այն էլ, ցավոք, հաճախ կուրորեն: Հաղորդաշարի հունի հասցնելու հնարքներ գործադրում, իրեն ազատ ազատ զգում, քանի որ ընդդիմադիր, այլախոհ մամուլը ՀՀ նախագահի կամքի մեծ մասամբ լոեցված ջախջախված է, եւ դատասխանող, տեղը դնող դժվար թե լինի: Եթե լինի էլ, տղագրական ծավալի սղության դատճառով միայն մի քանի դրվագին կարող են արձագանքել իր ասածի, օրեր շարունակ տրվող ու դեռ հեռարձակվելիք «Քաղաքական փասիանսի»: Քաղաքական այդ խաղի ամբողջական, դատշաճ արձագանքը, միեւնույն է, չի լինելու: Ավելին. Հայաստանում չնչին տղա քանակ ունեցող այլախոհ մամուլի հանդեպ անհամեմատ ազդեցիկ, ողջ բնակչությանը հասու հեռուստատեսությունն իրենցն է, գտնվում է իշխանախմբի տնօրինության ներքո: Ընդդիմությանը հազվադեպ, այն էլ արհեստական խոչընդոտի՝ հսկայական գումարի դիմաց (բացառությամբ ընտրությանը նախորդող վերջին մոտ երեք շաբաթը) տրվող եթերաշրջան մի քանի ռոմեները սոսկ ծեւի, նմուշի համար են, այսինքն՝ ժողովրդավարություն դահանջող արտասահմանի աչքը խաբելու, այնպես որ, դրության տերն իրեն են եւ ինչ ուզենան՝ կասեն, ինչպես «Ք. փասիանսի» հեղինակը: Եվ այժմ էլ, երբ խիստ լիմիտավորված եթերային ժամանակ է տրվում ընդդիմադիր քաղաքական ուժերին, այն էլ միայն հատվածական ընտրացուցակներում ընդգրկվածներին, վերջիններս չեն հասցնում այդ ժամանակաընթացում եւ ներկա իրավիճակի վերլուծություն-գնահատականը տալ, իրենց ծրագրերով ներկայանալ, եւ միաժամանակ նաեւ հերթել անցյալի եւ ներկայի անհամար կեղծիքներն ու զրպարտությունները: Այսդիսի անհավասար դայմաններում ընտրություններից առաջ ծավալվող քաղաքական դայքարը կամ Վ. Մարշիրոսյանի ասած «խաղը» ազնիվների՞ց է, թե՞ խաղադիներից: Վերջինս եւ նրա նմանները երեւի իրենց հարիվ չեն տալիս, որ առողջ դատողության տեր յուրաքանչյուր ոք ինքն իրեն անխուսափելիորեն կտա հետեւյալ հարցը. եթե իշխանություններն այդքան մամուր, ազնիվ, ճշմարիտ, վստահ են՝ ինչու՞ են վախենում ընդդիմության խոսքից, բոլոր հեռուստատեսությամբ ազատ ամբիոն տալի նաեւ այլախոհներին, բոլոր երկու կողմերն էլ ազատորեն արտահայտեն իրենց կարծիքները, ունեցած վաստերը, իսկ ճշմարտությունը կուռուշ, հեռեւությունները արդեն ինքը ժողովուրդը կանի, որի բարձր գիտակցության, չսխալվելու հարցում նախագահը լիովին վստահ է, բազմիցս հրապարակով նշել է այդ մասին:

ԱՐՇԱՎԻՐ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ,

ԵՐԵՎԱՆ

Դերերը փոխվել են

Հիշենք 1990-ի հեռմայիսյան մրցունդրը: ՀՀՇ-ն, որ հաղթանակ էր տարել միայն Երեւանում եւ խորհրդարանական փոքրամասնություն էր դեռեւս նախկին վարչակազմի օրոք տեղի ունեցած ընտրություններում, բոլոր հնարավոր ու անհնար միջոցներով, սկսած այն ժամանակվա Գերագույն խորհրդի նախագահի գլուխը ջարդելը, ձգտում էր, որ իր ներկայացուցիչն ընտրվի հանրապետության բարձրագույն օրենսդիր մարմնի ղեկավար: Սկսվել էր հակառակորդներին ահաբեկելու մի վայրենի գործընթաց. ոչ թե հասարակավաճառներում, այլ արդեն խորհրդարանական խոսափողերից, ամբողջ ժողովրդին ի լուր սպառնում էին «ռումինական տարբերակով», կոչ էին անում կախել, գնդակահարել, կազմակերպել նոր Նյուրնբերգ ...

Համընդհանուր ատելության կիզակետում հայտնված համայնավարներն ամենուրեք գոռում-գոչում էին, թե իրենք այս ժողովրդի բնամին չեն, թե իրենք էլ են եղել սատանայի բռնակալության զոհերը. 70 տարիների ընթացքում այնքա՞ն բան բան են արել Հայաստանի համար, տնտեսություն են ստեղծել, մշակույթ են զարգացրել եւ այլն, եւ այլն:

Հիմա դերերը փոխվել են: Այժմ արդեն դաշտոնավորի դերում հայտնվել են երեկվա հոխորտացողները: «Հայաստանի Հանրապետություն» թերթի հունիսի 17-ի համարում զետեղված խմբագրական հոդվածը («Ժողովրդավարություն բռնությա՞մբ») դրա աղացույցն է: Անդրադառնալով ընդդիմադիր կուսակցությունների կողմից ներկա իշխանությունների հասցեին հանրահավաքներում հնչող մեղադրանքներին ու սպառնալիքներին, թերթը գրում է. «Եվ ի՞նչ են առաջարկում... «Կորչի նախագահը», «Մահ դավաճաններին», «Կախել...», «Գնդակահարել...»: Հետո՞: Կախելով, գնդակահարելով ու բռնությամբ ժողովրդավարությո՞ն է հասատավելու... Եվ վերջապես ինչի՞ համար պիտի կառավարման քարշ տալ ներկա իշխանություններին. Արցախյան պատերազմում հաղթելո՞ւ, մեր սահմաններն անսոսկ դահելո՞ւ, մեր բանակը ձեւավորելու ու մարտունակ դարձնելո՞ւ, մեզ բաժին հասած այդքան փորձություններն դրվագներում անգամ տնտեսությունը աշխատացնելո՞ւ, կյանքը կայունացնելու՞...»:

Այսդիսի հոեստական հարցումներ նախորդներն էլ էին անում, բվարկում իրենց ծառայությունները, ընդսմին նույնդես «մոռանալով» խոստովանել, որ «մեզ բաժին հասած այդքան փորձությունները» հենց իրենց մեղքով են բաժին մեր գլխին:

«Մի դաստիր, որ չդատվես»: Իմաստուն խոսք է... հասկացողի համար...

ՌԱՖԱԵԼ ՄԿՐՏՉՅԱՆ,

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Ղարաբաղ. Բարեփոխումները շարունակվում են

Ինչպես հայտնի է, ԼՂՀ-ի կառավարությունը գյուղի տնտեսական բարեփոխումների լայն ծրագիր է մշակել, որի նպատակը հանրապետությունում նոր տնտեսական հարաբերության հաստատումն է: Ինչպես նշեց ԼՂՀ գյուղատնտեսության եւ դարենամբերների նախարար Գրիգորի Գասպարյանը, հիշյալ ծրագրի էությունը արտադրության միջոցների նկատմամբ սեփականաշիրական հարաբերությունների արմատական փոփոխության մեջ է, որի նպատակն է մրցակցային միջավայրի ստեղծման հիման վրա բարձրացնել արտադրության արդյունավետությունը եւ գյուղմթերք արտադրողներին, որոնք կներկայացնեն սեփականության տարբեր ձեւեր, շահագրգռել աշխատանքի արտադրողականության մեծացմամբ: Նախարարի կարծիքով, գյուղատնտեսության մեջ այսօրվա արտադրության ծավալներն անհամեմատելի են 1988-ի հետ: Սակայն գյուղմթերքների արտադրության աճի, ցանքատարածությունների ավելացման կայունություն Լեռնային Ղարաբաղում արդեն նկատվում է: Այսպես, 1994-ին բերքի տակ հերկվել է մոտ 12 հազար հա, իսկ 1995-ին՝ մոտ 20 հազար հա: «Կարծում եմ, նշեց Գրիգորի Գասպարյանը, մոտ ապագայում մենք կհասնենք մինչդատերազմական տարիների մակարդակին: Կոլտնտեսություններն ու խորհտնտեսությունները, որոնք կազմակերպական կառուցվածքներ, հնացել են նոր ձեւավորվող տնտեսական հարաբերությունների դայմաններում: Մենք ցանկանում ենք, որ ավելի շատ անհատական գյուղացիական, ֆերմերային տնտեսություններ, տարբեր ընկերակցություններ ստեղծվեն, որոնք իմ կարծիքով, ինքնագոյացման ավելի մեծ ներուժ եւ արտադրական ճկունություն ունեն:

Ասել, որ կոլտնտեսությունների եւ խորհտնտեսությունների հարցը կլուծվի նրանց վերակազմավորմամբ՝ ճիշտ չէ: Դա լոկ առաջին քայլն է: Նոր հակակրոնի դատճառով է անցնենք գյուղատնտեսությանը սպասարկող բոլոր կազմակերդությունները, ասենք «Արցախ-Ագրոսերվիսը»: Կարծում եմ, սեփականաշնորհման հերթը շուտով կհասնի նաեւ այդ օբյեկտներին: Ավելի նպատակահարմար կլիներ, եթե 2-3 գյուղերի շրջանակներում ստեղծվեին մասակարարման, գյուղմթերքների մթերման եւ իրացման կոոդերատիվներ:

Գյուղատնտեսության մեջ բարեփոխումներն անցկացնելու համար անհրաժեշտ իրավական դաշտն արդեն ստեղծված է: Մնում է ընդունված որոշումները, օրենսդրական ակտերը իրագործել»:

Ն. Գ.

SARTARADAD Co. LTD
«ՍԱՐԴԱՐԱԴԱՏ» ՍՊԸ ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է
ԲԵՅՐՈՒԹ
14 օրյա տուրիստական ուղեւորության ուղիղ օդային միջանցքով, առանց հյուրանոցի
ԹԵՐՐԱՆ
7 օրյա տուրիստական ուղեւորության, ավտոբուսով, 4 աստղանի հյուրանոցում, 2 անգամ սնունդ
ԲԵՅՐՈՒԹ
7-օրյա տուրիստական ուղեւորություն ինքնաթիռով: Ուրախ ժամանց, հաճելի հանգիստ միջերկրական ծովի ափին, 4 աստղանի հյուրանոցում, 2 անգամ սնունդ
A STYLE
«ԵՐԵԲՈՒՆԻ» հյուրանոց, 2-րդ մասնաճյուղ: 327 սենյակ
Հեռ. 565575

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ազգային

ԸՆԴՈՒՍԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ

Սահմանադրություն եւ ժողովրդավարություն

Սահմանադրության հանրաքվեն առերեւույթ մեկ հարցի դրական է դահանջում այո կամ ոչ: Իրականում դա ոչ թե մեկ, այլ երկու հարց է.

1. Պե՞տք է մեզ արդյոք Սահմանադրություն եւ 2. Ինչպիսի՞ն կուզենայիք տեսնել Սահմանադրությունը: Իշխանությունների նոդատակադրված ջանքերով այդ երկու միմյանց հետ կապված, բայց ըստ էության-տարբեր հարցերը նույնացվել են, որի հետեւանքով առաջին հարցի-դրական պատասխանը ինքնաբերաբար փոխանցվում է նաեւ երկրորդ հարցին: Մինչդեռ իրականում դրական պատասխանները կարող են տարբեր լինել: Ես, օրինակ, առաջին հարցին կտամենում եմ դրական պատասխանել, բայց դա չեմ կարող անել, որովհետեւ դրական դրական պատասխանը կվերաբերեր նաեւ երկրորդ հարցին, այսինքն, այդ ասել Սահմանադրության այն տարբերակին, որ ներկայացվել է հանրաքվեին: Եւ դրա դրական այն է, որ այդ երկու հարցերը գիտակցաբար նույնացված են մեկ հարցի մեջ: Չկամենալով այդ ասել այդ Սահմանադրությանը իբրեւ այդպիսին, փաստորեն ես մերժում եմ նրա նոդատակահարմարությունն առհասարակ, ինչը չի համապատասխանում իմ ցանկությանը: Նման խառնաձփոթը դրական չէ, այն կանխամտածված է իշխանությունների կողմից իրենց ներկայացրած Սահմանադրությունը ժողովրդին դատարկելու համար: Ի դեմ, այստեղ էլ հենց արտահայտվում է հանրաքվեի կարգի հակաժողովրդավարական էությունը, քանի որ ներկայացված միակը բացառում է այլընտրանքը եւ այդ ի դեմս դատարկվում ժողովրդին: Անընդունելի է եւ այն եղանակը, որով իրագործվելու է հանրաքվեն: Ես չեմ կարող երկու դրական տալ հարցին, որովհետեւ ծեւականորեն այն մեկն է, մինչդեռ իրականում դա ոչ թե մեկ, այլ երկու հարց է, որոնցից առաջինին ես կողմ եմ, իսկ երկրորդին դեմ:

Այնուհետեւ: Իբրեւ կանոն, հանրաքվեի են դրվում պետության ու ժողովրդի կյանքում շրջադարձային իրադարձությունների հետ կապված վճռորոշ հարցեր, որոնց կարելի է դրական պատասխանել միանշանակ այո կամ ոչ: Կարելի է, օրինակ, հարցնել ժողովրդին, ցանկանո՞ւմ է նա աղյուսե, ոչ թե պետությունը անդամագրվի Հյուսիսատլանտյան դաշինքին կամ Եվրոպական միությանը, կամ ցանկանո՞ւմ է նա աղյուսե իրագործել ինքնուրույնության իր իրավունքը, դուրս գալով որեւէ պետության կազմից եւ այլն: Բավականաչափ ճարպոտ է հարցումը ժողովրդին, թե կամենո՞ւմ է աղյուսե, որ իր պետությունն ունենա Սահմանադրություն: Անմիջապես երեւում է, որ դա ժողովրդին ուղղված իսկական հարցի կեղեւն է միայն, որի տակ թաքնված է մեկ այլ հարց. կամենո՞ւմ եք աղյուսե, որ մեր պետությունը կառավարվի հենց այս Սահմանադրությամբ: Ինձանգամ խոսքն այնման ակնհայտ է, որ անգամ այլով էլ ճկաելի է:

Այժմ Սահմանադրության մասին քան էությամբ: Ես համոզված եմ, որ հանրաքվեության հարմարությունները, որոնց կարծիքով Սահմանադրությունը կառուցված է տնտեսական համակարգի առաջնորդման եւ հաղթական իշխանության կենտրոնացման սկզբունքով եւ դա, իբր, թելադրված է հայ իրականության առանձնահատկությամբ: Սակայն չպետք է մոռանալ, որ իշխանություններն անցողիկ են, իսկ Սահմանադրությունը մնայուն, եւ չկա որեւէ երաշխիք, որ նոպխագահը Սահմանադրությամբ նախատեսված իր անսահմանափակ եւ անվերահսկելի իշխանությունը չի գործադրի ժողովրդի դեմ:

Նախագահն օժտված է անսահմանափակ լիազորություններով եւ իշխանությամբ, իսկ ինքը անվերահսկելի է: Ընդունելով դատարդվող Սահմանադրությունը, հայ ժողովուրդը, հուզիչ բորբոքված խորհրդային ապրողջախիությունը, հայտնվում է հայրենի իշխանությունների բռնապետության մեջ:

Եւս մի էական հանգամանք: Թերեւս կարիք չլիներ խոսել այն մեխանիզմի մասին, որով պետք է ձեւակերեր եւ ժողովրդի հասանելիք դարձներ Սահմանադրությունը: Սակայն իրերի տրամաբանությունը դրահանջում է ասել եւ այդ մասին: Սահմանադրությունը մշակվել է իշխանությունների դասվերով ու ճաշակով, սակայն նրա ընդունման համար գործադրվում է ժողովրդավարական եղանակը՝ հանրաքվեն: Իշխանությունները փորձում են իրենց կամքը, ի դեմս Սահմանադրության, ժողովրդին դարտադրելով ժողովրդավարության դատրանք ստեղծելու մեթոդը: Սահմանադրության հակաժողովրդավարական բնույթը լրացվում է իշխանությունների այն գործելակերպով, որը ժողովրդավարության հետ որեւէ կապ չունի: Պաշտոնական քարոզչական վիթխարի մեքենան մենաշնորհական սկզբունքով տաղանդավոր մանիպուլյատորի տակ է առել մարդկանց ուղեղները, չթողնելով ընդդիմության համար նախընտրական քարոզչության հնարավորություն: Էլ չենք ասում այն մասին, որ ընդդիմության մի զգալի հատված բռնությամբ դուրս է մղվել ընտրական ասպարեզից: Սահմանադրության ընդունումը ներկայացվում է որպես դեյության լինել-չլինելու հարցի մեջ: Չկամենալով այդ ասել այդ Սահմանադրությանը իբրեւ այդպիսին, փաստորեն ես մերժում եմ նրա նոդատակահարմարությունն առհասարակ, ինչը չի համապատասխանում իմ ցանկությանը: Նման խառնաձփոթը դրական չէ, այն կանխամտածված է իշխանությունների կողմից իրենց ներկայացրած Սահմանադրությունը ժողովրդին դատարդելով համար: Ի դեմ, այստեղ էլ հենց արտահայտվում է հանրաքվեի կարգի հակաժողովրդավարական էությունը, քանի որ ներկայացված միակը բացառում է այլընտրանքը եւ այդ ի դեմս դատարդվում ժողովրդին: Անընդունելի է եւ այն եղանակը, որով իրագործվելու է հանրաքվեն: Ես չեմ կարող երկու դրական տալ հարցին, որովհետեւ ծեւականորեն այն մեկն է, մինչդեռ իրականում դա ոչ թե մեկ, այլ երկու հարց է, որոնցից առաջինին ես կողմ եմ, իսկ երկրորդին դեմ:

Այնուհետեւ: Իբրեւ կանոն, հանրաքվեի են դրվում պետության ու ժողովրդի կյանքում շրջադարձային իրադարձությունների հետ կապված վճռորոշ հարցեր, որոնց կարելի է դրական պատասխանել միանշանակ այո կամ ոչ: Կարելի է, օրինակ, հարցնել ժողովրդին, ցանկանո՞ւմ է նա աղյուսե, որ իր պետությունը անդամագրվի Հյուսիսատլանտյան դաշինքին կամ Եվրոպական միությանը, կամ ցանկանո՞ւմ է նա աղյուսե իրագործել ինքնուրույնության իր իրավունքը, դուրս գալով որեւէ պետության կազմից եւ այլն: Բավականաչափ ճարպոտ է հարցումը ժողովրդին, թե կամենո՞ւմ է աղյուսե, որ իր պետությունն ունենա Սահմանադրություն: Անմիջապես երեւում է, որ դա ժողովրդին ուղղված իսկական հարցի կեղեւն է միայն, որի տակ թաքնված է մեկ այլ հարց. կամենո՞ւմ եք աղյուսե, որ մեր պետությունը կառավարվի հենց այս Սահմանադրությամբ: Ինձանգամ խոսքն այնման ակնհայտ է, որ անգամ այլով էլ ճկաելի է:

Այժմ Սահմանադրության մասին քան էությամբ: Ես համոզված եմ, որ հանրաքվեության հարմարությունները,

ՌՈՒԶԱՆ ԱՎԱՆՅԱՆ,
«Իրավունքական գիտությունների ինստիտուտ, պրոֆեսոր

ՀՈՒՆԻՍԻ 22

Տերոսներն աղրում են հավեր

1941 թ. հունիսի 22-ին Բ աշխարհամարտը մեզ համար վերածվեց Հայրենական մեծ պատերազմի: Հիսուն տարի է անցել Հայրենականի հաղթական ավարտից հետո, բայց չի մոռացվել այդ հերոսական պայքարի տարեգրության ոչ մի էջ, ոչ մի դրվագ:

Պատերազմի հաղթական ավարտից հետո հայ ռազմիկները փառով վերադարձան տուն, բայց, ավաղ, ոչ բոլորին էր վիճակված տեսնել այնման երազած օրը: Նրանցից շատերը հայրենի լեռնաշխարհի պատկերն իրենց կողքերի տակ, ընկել էին հերոսաբար, զինվորի համեստ շիրմաքարեր բողնելով օտար ափերում:

Դաժան պատերազմը չխնայեց նաեւ

Զավախքի լեռնաշխարհի կաղուտակ ու ջինջ երկնի տակ ծնված Ջիգրաշենցի Կորյուն Եգեկյանի ընտանիքը: Որքա՜ն-ծրագրեր ու իղձեր մնացին անավարտ, որքան տառապանքներ ու վշտեր եկան փոխարինելու դրանց: Այդ ամենի մասին կարող են պատմել անթիվ դառնություններ ճաշակած, տակավին երիտասարդ հասակում այրիացած ու ընտանիքի միակ հենարան նրա կինը, հոր փաղաքանքից ու գորովանքից ընդմիշտ զրկված որդիները: Կաղդային սդայի ընտանիքն առաջիններից մեկն էր, որ ականատես եղավ մահաբեր պատերազմի սարսափներին, առաջիններից մեկն էր, որ Լվով քաղաքում լսեց ռումբերի մահագույժ սուլոցն ու պայթյունները, առաջիններից էր, որ տեսավ ավերված տներ, փախուստի ճամփաներ:

Կորյուն Եգեկյանը չհասցրեց կնոջը, վեցամյա Ռեւիկին ու ընդամենը ինն օր առաջ լույս աշխարհ եկած Լեւոնի կին էվակուացնել թիկունք, միացավ հիտլերականների առաջին գրոհները հերոսաբար ետ մղող իր սեռաբաժանման զինվորներին: Դա կապիտան Եգեկյանի մարտական առաջին մկրտությունը չէր: Հրամանատարությունը, զորամասի անձնակազմը նրան գիտեին որպես ռազմական լավ պատրաստություն ստացած, փորձություններ բովով անցած խիզախ կաղավորի: Հազիվ 20 տարին լրացած Եգեկյանն իր հինգ եղբայրների օրինակով իր առաջան կապեց բանակի հետ:

1939-ին նա արդեն կապի վաշտի հրամանատար էր եւ կարմիր բանակի զորամասերի կազմում ակտիվորեն մասնակցում էր Բեսարաբիայի, Արեւմտյան Ուկրաինայի եւ Արեւմտյան Բելոռուսիայի ազատագրմանը: Հետո մասնակցեց նաեւ սպիտակ ֆիններին դեմ մղված պատերազմին: Այստեղ նա այլի է ընկել իր անօրինակ քաջությամբ եւ այդ մասին ճակատային «Գերուիլեսկի պոխոդ» թերթում պատմել է զինվորական բդրակից Ա. Բեգիմյանսկին:

1942-ի սկզբներին, 179-րդ հաուբիցային գնդի, իսկ այնուհետեւ գլխավոր հրամանատարության պահեստային 209-րդ հրեանային գնդի կապի պետ, կապիտան Կ. Եգեկյանը, իր զորամասի կազմում արյունահեղ մարտեր մղելով բշնամու գերազանցող ուժերի դեմ, նահանջելով - հասավ ռազմաճակատի խարկով Վորոնեժ հասվածը ...

Այդ օրերից սկսած փոստատարը դադարեց բախել Եգեկյանների օջախի դուռը: Ընտանիքի համար սկսվեցին սպասումի եւ անորոշության դաժան օրերը, որոնք շարունակվեցին երկար տարիներ: Հարազատները երկու անգամ դիմեցին համադասախսն զինվորական մարմիններին՝ խնդրելով տեղեկություններ հաղորդել եւ երկու անգամն էլ պատասխան ստացան, որ կապիտան Կորյուն Եգեկյանը գրանցված է անհայտ կորածների ցուցակում: Շնայած դրան, որոնումները շարունակվում էին: Ընտանիքն ապրում էր այն հույսով, որ ի վերջո մի օր կդարձվի ճշմարտությունը:

Այդպես էլ եղավ, սակայն լուրը ստացվեց ոչ թե պատշառական մարմիններից, այլ Սավրոպոլի երկրամասի Մինեռալնիե Վոդի քաղաքի N 2 միջնակարգ դպրոցի ուսուցիչ Վասիլի Բելոռուսից: 1979 թ. հաղթանակի տոնի նախօրյակին, հանրապետության ռադիոն մի փոքրիկ հաղորդում էր տվել Հայրենական պատերազմում խորհրդային ռազմիկների՝ բշնամու թիկունքում գործած պարտիզանական խմբի հաջողությունների մասին:

Մինեռալնիե Վոդի քաղաքի դպրոցականները հայտնում էին, որ գտել են այդ խմբի անդամներից մեկի օրագիրը, պարզել նախկին ճակատայիններից շատերի անունները: Նրանք հերոսների բվում հիշատակում էին նաեւ կապիտան Կորյուն Եգեկյանի անունը, խնդրում նրա հարազատներին՝ արձագանքել: Դպրոցի պատանի հետախույզները, ձեռքի տակ ունենալով հավատի տեղեկություններ, օգնեցին բացահայտելու կապիտան Կ. Եգեկյանի դառը, բայց հերոսական ճակատագիրը:

Հայրենիքի զինվորի մարտական ուղին անցել է Ուկրաինայի մի շարք քաղաքներով ու գյուղերով: Այստեղ 1942-1943 թթ. բշնամու թիկունքում կազմակերպվում են բազմաթիվ պարտիզանական եւ դիվերսիոն խմբեր: Եվ դրանցից մեկը ռազմագերիների փախուստը կազմակերպելու համար ստեղծված հատուկ խումբն էր, որը կազմված էր Միության 20 ազգությունների ներկայացուցիչներից: Նրանք տղաներ էին՝ թվով 60 խիզախ, հանդարտ, անձնազոհ, խիստ կարգապահ եւ նվիրված մարդիկ: Գործելով բշնամու թիկունքում, նրանք հանդում էին երկաթուղիները, ոչնչացնում հակառակորդի կապի գծերը, ազատագրում գերության տարվող երիտասարդությանը: Նրանք գործում էին չափազանց ծանր պայմաններում:

Թշնամու հետ գոտեմարտում ընկան խմբի առաջին հրամանատար Պ. Կալուգինը, նրան փոխարինած Ա. Գուսեը, տղաներ՝ Ա. Տրեյկովը, Ն. Տուգանովը, Գ. Հակոբյանը, Վ. Շեխոնելիձեն եւ ուրիշներ:

Խիզախ մարտիկների սխրագործությունների մասին դյերը գիտեին: Նախկին ճակատայինի օրագրում արված գրառումներն օգնեցին բացահայտելու Մեծ հայրենականի հերոսական տարեգրության անհայտության մեջ մնացած եւս մեկ էջը: Այդ մասին հազարավոր ընթերցողներ իմացան ուկրաինական եւ սավրոպոլյան թերթերում Վասիլի Բելոռուսի տպագրած նյութերից: Իսկ նորահայտ փաստերը վկայում են, որ 1943 թ. սկզբներին խմբի ղեկավարն է դառնում նրա ամենաակտիվ կազմակերպիչներից մեկը՝ կապիտան Կորյուն Եգեկյանը, կոմիսարը՝ կիրգիզ Ասամբայ Իմանալիեւը: Նրանց ղեկավարությամբ խումբը ակտիվ գործողություններ է ծավալում ռազմագերիների ազատագրման ուղղությամբ Կիրովոգրադի մարզի Բոբրինեց, Նովոուկրաինկա, Զնամենկա քաղաքների, Կիեւի մարզի Բելայա Ցերկով քաղաքի եւ նրա մերձակա գյուղերի շրջանում, որտեղ գտնվում էին համակենտրոնացման ճամբարները:

Հայրենասերների համարձակ գործողությունները կասաղեցրել էին բշնամուն, որը դիմում էր բոլոր միջոցներին՝ վտանգավոր խումբը հայտնաբերելու եւ ոչնչացնելու համար:

Առանձնապես ծանր բախումներ եղան Բելայա Ցերկովի մատույցներում: Հիտլերականներն այդ քաղաքը վեր էին ածել մասսայական գնդակահարությունների եւ մահադաժի վայրի: Այդտեղ էին գտնվում համակենտրոնացման երեք ճամբար: Եգեկյանի խմբին հաջողվեց ազատագրել 120 տղաների եւ աղջիկների: 1943-ի հուլիսի վերջին Զնամենկա գյուղի մոտ ծավալված թեժ մարտերից մեկում զոհվեց անվեհեր կոմիսար, կապիտան Ասամբայ Իմանալիեւը: Մի քանի օր անց գեստապոյականները բռնեցին վերերից արյունահամ Միխայիլ Տուրբինկովին, Վլադիմիր Զոխոնելիձեին, Իվան Կուլկովին եւ ուրիշներ, որոնց տանջամահ արեցին գեստապոյի գնդաններում: Այդ անհավասար մարտում ծանր վիրավորվում է նաեւ Կ. Եգեկյանը, որը մարտնչում է մինչեւ վերջին փամփուշտը: Այդ մասին պատանի հետախույզներին գրել է խմբի անդամներից մեկը, որը ողջ է մնացել:

Հերոսների անունները հանգչում են Բելայա Ցերկով քաղաքի եղբայրական գերեզմանում, որն ուխտատեղի է դարձել հազարավոր ընտանիքների համար:

Եվ ահա, 1979-ի հունիսին Բելայա Ցերկովում հանդիպեցին մարտերում եղբայրացած երկու կապիտանների՝ Կորյուն Եգեկյանի եւ Ասամբայ Իմանալիեւի որդիները, որոնք գարնանային ծաղիկներով ծածկեցին հերոսի մահով ընկած հայրենիքի քաջարի պաշտպանների շիրիմը:

Ա. ԹԱՂԵՎՈՍՅԱՆ,

digitised by A.R.A.R.@

ԱՐԳ

Միջազգային

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ

Կրկի՞ն միջուկային փորձարկումներ

Ֆրանսիայի նորընտիր նախագահ Ժակ Շիրակը միանի օր առաջ հայտարարեց, թե իր երկիրը դադարեցված է վերսկսել Խաղաղ օվկիանոսի հարավային հատվածում միջուկային ստորջրյա փորձարկումները:

Միջուկային փորձարկումների վերաբերյալ նույնանման հայտարարությամբ հանդես է եկել նաև ԱՄՆ-ն:

Ինչպես հաղորդում է «Ազատություն» ռադիոկայանը, Միացյալ Նահանգների դաշտպանության նախարարության մի շարք դաշտոնյաների կատարած վերոհիշյալ հայտարարությունը հենց նախագահ Քլինտոնի վարչակազմում անհանգստության մեծ ալիք է առաջ բերել եւ բուռն քննարկումների դաշտնա դարձել:

Ինչո՞ւ են դաշտպանության նախարարության որոշ դաշտոնյաներ պնդում փորձարկումները վերսկսելու կարեւորությունը: Չէ՞ որ աշխարհի միջուկային տերությունները շատով որոշում են կայացնելու միջուկային բոլոր տեսակի փորձարկումները դադարեցնելու մասին: Այդ որոշումով ազդարարվելու է, այսպես կոչված, փորձնական դայթեցումների 47-ամյա դաշտության ավարտը:

Պետք է ասել, նշում է ռադիոկայանի մեկնաբանը, որ ԱՄՆ-ի Ենթադիտիկայի նախարարության ու զենքերի վերահսկման եւ զինաթափման հարցերով զորակալությունները դեմ են փորձարկումները վերսկսելու ծրագրին: Ծրագրին դեմ են նաև զենքերի վերահսկողությամբ զբաղվող անկախ փորձագետները: Նրանք գտնում են, որ ԱՄՆ-ի դաշտպանության նախարարության այդ դաշտոնյաների կողմից ներկայացված առաջարկն իր բնույթով կարող է ընդունվել որպես ծաղր ԱՄԿ-ի այն առաջարկի, որ որի 1996 թ. դեպք է արգելվեն միջուկային բոլոր տեսակի փորձարկումները:

Որոշ տեղեկությունների համաձայն, ԱՄՆ-ի դաշտպանության նախարար Ուիլյամ Փերրին եւ դեսական քարտուղար Ռոբերտ Քրիստոֆերը այս շաբաթ ենթարկվելու են ներկայացված առաջարկը, սակայն այդ առնչությամբ, հավանաբար, որեւէ որոշում չի կայացվի, որովհետեւ ծրագիրը դեռ խորհրդարանական քննության չի արժանացել: Իսկ կառավարությունը ռազմական վարությունից, իսկ միջուկային գերհզոր դեսությունները խոստանում են հաղթական զսպվածություն ցուցաբերել: Եվ զարմանալի չի լինի, շարունակում է մնկնաբանը, եթե միջուկային զենքերից զերծ դեսություններն այսօր կասկածանքով նայեն միջուկային զենքեր չտարածելու մասին միջազգային դայմանագրին:

Ինչպես այդ դեսությունների ներկայացուցիչներն են ասում, եթե միջուկային փորձարկումները վերսկսելու մասին առաջարկ են ներկայացնում գերհզոր միջուկային դեսությունները, արդա մի ջնջակարգ դեսությունները կարող են կասկածանքով նայել գերհզոր դեսությունների խոստումներին:

Միջուկային զենքերի փորձարկումներ առաջարկող ամերիկյան դաշտոնյաները, ԱՄՆ-ին արդարացնելու նպատակով, առաջարկում են, որ առայժմ միջուկային գերհզոր դեսություններին փորձարկումները վերսկսելու թույլտվություն տվի: Այսինքն Մեծ Բրիտանիային, Ռուսաստանին եւ Չինաստանին այս հարցի մեջ ներքաշելու միջոցով ԱՄՆ-ը ցանկանում է բերեւացնել մեղքի իր բաժինը: ԱՄՆ-ի դաշտոնյաների խարարությամբ դաշտոնյաները հայտարարում են, թե հարկավոր է սկսել միջուկային զենքերի փորձարկումները այդ զենքերի անվտանգության չափանիշները ուսումնասիրելու համար: «Հարկավոր է դարզել, տեսել են նրանք, թե արդյոք, չեն հնացել դրանք»:

Բայց միաժամանակ այդ նույն մասնագետները ընդունում են, որ փորձարկումները հնարավոր հակացվում են այն ժամանակ, երբ զգացվում է միջուկային նոր տիպի զենքեր արտադրելու անհրաժեշտությունը:

Ֆ. ՄՈՒՐԱՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Փարիզ. Բազմահազարանոց ցույց միջուկային փորձարկումների դեմ

Միջուկային փորձարկումների վերսկսման վերաբերյալ Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակի որոշման դեմ բողոքի բազմահազարանոց ցույց է տեղի ունեցել երեքշաբթի օրը Ֆրանսիայի մայրաքաղաքում: Ինչպես հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակիցը, ցուցարարները հանդես են եկել միջուկային փորձարկումների լիակատար եւ համընդհանուր արգելման դահանջով: Ցույցին մասնակցել են հանուն խաղաղության եւ մարդու իրավունքների դայքարող մարդիկների շուրջ 60 կազմակերդությունների, էկոլոգիական կուսակցությունների ու շարժումների, Ֆրանսիայի արհմիությունների ներկայացուցիչներ: ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

Կորեա. Հարավը բրինձ կտա Հյուսիսին

Հարավային Կորեան առաջին անգամ հանձնել է 150 հազար տոննա բրինձ մատակարարել ԿԺԴՀ-ին, որը դարեցնի խիստ դակաս է զգում: Դայմանավորվածությունը այս մասին, ինչպես հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, ձեռք է բերվել հունիսի 21-ին Պեկինում կայացած երկկողմ բանակցություններում: Հուլիսին Հյուսիսային Կորեան որոշեց անհատույց օգնություն կստանա առաջին 50 հազար տոննա բրինձը: Եվս 100 հազար տոննա նրան կմատակարարվի մի փոքր ավելի ուշ, բայց արդեն առեւտրային գործարքների դայմաններով: Հաշվի առնելով Փենյանի արտաքին դայմանները, Սեուլը, ինչպես հաղորդվում է, համաձայնել է որոշ վճար ստանալ հյուսիսկորեական հումային ադրանքներ: ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

ՉԻՆԱՍՏԱՆ

Ծառայելու հրավեր արտասահմանում գտնվող գիտնականներին

Չինական կառավարությունը կոչ է հղել արեւմուտքում ադրող իր գիտնականներին եւ վերադառնալու եւ շարունակելու իրենց աշխատանքը, գրում է «Թեհրան թայմս» թերթն իր մայիսի 25-ի համարում, հենվելով Ֆրանսդրես գործակալության հաղորդումների վրա: Գիտական եւ տեխնիկական առաջընթացին զարկ տալու նդատակով Սինխուա լրատվական գործակալության հրադարակած դաշտոնական ընդարձակ փաստաթուղթը, իրագործելով կառավարության քաղաքականությունը, հրավիրում է օտար երկրներում գանգան դատճառներով ադատան գտած գիտնականներին՝ «ծառայելու հայրենիքին»:

«Մենք դետք է խրանենք մեծ թվով երիտասարդ ուսումնասիրողների, ինժեներների եւ տեխնոլոգիական աշխատողների աշխատանքը, տալով նրանց ավելի շատ առտնություններ եւ գործելու ազատություն», նշվում է այնտեղ:

Կառավարությունը նաեւ կոչ է արել համալսարաններին եւ կրթական այլ օջախներին ավելի առատաձեռն եւ բարեհամբույր լինել վերադարձող գիտնականների նկատմամբ:

Հաղորդագրության մեջ նշվում է, որ կառավարությունը 1980-ից ի վեր ավելի քան 200 հազար չինացիների է հովանավորել արտասահմանում իրենց ուսումը շարունակելու համար: Այդ թվից, որի մեջ չեն մտնում անձնական նախաձեռնությամբ երկրից հեռացողները, միայն 70 հազարն է վերադարձել հայրենիք: Մնացյալներից մի մասը շարունակում է մնալ արտասահմանում քաղաքական հանգամանքների դատճառով, մյուս մասը՝ դարզապես վայելելու ադրուստի եւ աշխատանքի ավելի լավ դայմանները: Ընդարձակ փաստաթղթի 40 կետերում շեշտված է այն կարեւոր միտքը, որ անհրաժեշտ է ստեղծել մասնավոր գիտաուսումնասիրության կենտրոններ: Պետությունն ի վիճակի չէ, ասվում է այնտեղ, հետագայում ֆինանսավորելու ուսումնական մեծ հատատությունները: Հ. Ե.

ՏԵՍԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Գերմանիան փայտ է արտահանում

Թեղեւ 20-դ դարի հայտնի ռազմական գործողությունների, ինչպես նաեւ համաշխարհային դատերազմների նախադող անտառդեղեն ազդեցության հետեւանքով դատմական Գերմանիայի անտառային ծածկույթը նվազել է շուրջ 50 տոկոսով, այնուամենայնիվ ներկայիս միացյալ Գերմանիայում այն զբաղեցնում է մոտ 107 հազար քառ. կմ, ինչը հավասար է նախկին ԳԴՀ-ի մակերեսին: Նույնիսկ Շլեզվիգ-Գոլշտեյնում, որը անտառների առումով Դաշնության ամենից ադքատ երկիրն է, խառը եւ փշատերեւ անտառները կազմում են տարածքի շուրջ 10 տոկոսը: Ընդհանրադես հարկ է նշել, որ Գերմանիան տարեկան մթերում է 30-40 մլն խմ փայտ, ինչը եւ վկայում է, որ առավել զարգացած այդ դետությունն աշխարհում փայտ արտահանող կարեւորագույն երկրներից է: 1975-ին Բունդեսթագն ընդունեց «Անտառային տնտեսության զարգացման եւ անտառի դահդանության» օրենքը, որի գլխավոր նդատակն էր անտառածածկույթի վերարտադրության ադահովումը: Այդդհանդերձ, 1980-ի սկզբին կրկին խիստ տրվեց «անտառային հարցը», եւ չնայած ձեռնարկված լայնածավալ միջոցառումներին, 1992-ի հաշվետվության մեջ միանշանակ նշվեց «դրության տագնաղալի» լինելու մասին:

Գիտադրանաբերական հեղափոխության հետեւանքով տրվեց նաեւ բնադաշտդանական խնդիրը. մինչդեռ հայտնի է, որ հենց անտառներն են «մոլորակի գլխավոր ֆիլտրը»: 1990-ին Գերմանիան ստիպված եղավ անցնել լրացուցիչ միջոցառումների ծրագրին, որի շնորհիվ հնարավոր կլիներ մի թե շատ բարելավել ինչպես էկոլոգիական իրավիճակը, նույնդես եւ «անտառային հարցը»: 1995-ի մարտի 28-ից ադրիլի 7-ը Բեռլինում կլոր սեղանի շուրջ էին հավաքվել աշխարհի առաջատար էկոլոգները. «Կլիմայի դաշտդանության հարցերին նվիրված» այդ գիտաժողովի մասնակիցներն ընդունեցին այսդես կոչված «Բեռլինյան մանդատը», որում կարեւորված էր անտառների դահդանության անհրաժեշտությունը: Ներ կայուն ադեն Գերմանիայում, լինի Բավարիայում թե Բադեն-Վյուրտեմբերգում, անտառահատման աշխատանքներն իրականացվում են ամենամոտ մեխանիկական եղանակով: Նույն օրինակով ծառը հատվում է փայտավերամշակման գործարաններ ոչ թե նախկինի դես բեռնատարներով, այլ ձիասայլերով: «Տեխնոգեն ազդեցությունը կարող է բացասական եւ բախտորոշ լինել մեր անտառների համար», նշեց մեր զրույցի ընթացքում Բավարիայի Բրյանտայ հաղամի բուրգոմիստր: Ավելացնենք միայն, որ անտառների եւ բնդհանրադես բնության նկատմամբ նման «նահապետական» մոտեցումը բնորոշ է նման բարձր զարգացած 16 երկրների: Ա. Գ.

ԹՈՒՐՔԻԱ

Տարվա սկզբից սպանվել է 1290 քուրդ ահաբեկիչ

Թուրքական հեռուստատեսությունը հաղորդում է, որ Հաքյարիի եւ Շիրնաքի շրջաններում անվտանգության ուժերի եւ քուրդ ահաբեկիչների միջեւ տեղի ունեցած զինված ընդհարումների հետեւանքով սպանվեց 6 ահաբեկիչ: Գործողությունների ընթացքում առգրավվել է 28 ավտոմատ հրացան, 3 գնդացիր, մեծ քանակությամբ փամփուշտ եւ 3,5 տոննա սննդամթերք: Այս ընթացքում արտակարգ իրադրության շրջանի դեկավար Ունալ Էրթանը լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ հայտարարեց, որ այս տարվա ընթացքում հունիսի 20-ի տվյալներով շարից հանվել է 1290 ահաբեկիչ,- նշելով, որ անցյալ տարվա նույն ժամանակամիջոցի համեմատ այդ թիվը 70 տոկոսով ավելի է:

Չիլլերը Փարիզում լավ է ընդունում

Թուրքական հեռուստատեսության հաղորդման համաձայն Եվրախորհրդի խորհրդարանական ասամբլեայի հերթական նիստի աշխատանքներին մասնակցելու համար մեկօրյա այցով Փարիզում էր գտնվում վարչապետ Թանսու Չիլլերը: Այլ հարցերի հետ միասին նիստում քննարկվում էր նաեւ Եվրոպական մաքսային միությանը Թուրքիայի անդամագրվելու խնդիրը: Խնդրո առարկայի առնչությամբ նիստում ելույթ ունեցավ եւ ներկաների համար ընդարձակ ու մանրամասն դարզաբանումներով հանդես եկավ վարչապետ Չիլլերը: Նա անդրադարձավ երկրի տնտեսական զարգացման ընթացքում տեղի ունեցող փոփոխությունների, ամրապնդման, ահաբեկչության դեմ մղվող դայքարի դրդապատճառների եւ ձեռք բերված հաջողությունների, քուրդհունական հարաբերությունների եւ կիպրոսի խնդրի հետ կապված խնդիրներին: Չիլլերի ելույթը նիստի մասնակիցների կողմից ուշադրությամբ ընդունվեց: Նիստի ավարտից հետո այցի շրջանակներում Չիլլերը առանձնազրույց ունեցավ Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակի եւ վարչապետ Ալեն Ժյուպեի հետ: Քննարկվեցին երկկողմ հարաբերությունների զարգացման եւ միջազգային հետաքրքրություն ներկայացնող մի շարք կարեւորագույն խնդիրներ: Նախագահ Ժակ Շիրակի հետ կայացած առանձնազրույցի ընթացքում վերջինս անդրադարձավ Թուրքիայում արգելված ժողովրդավարական կուսակցության 8 դեկավար անդամների ձերբակալման փաստին եւ առաջարկեց նրանց ազատ արձակել: Չիլլերը ըմբռնումով ընդունեց առաջարկը: Օրվա վերջում Փարիզում կազմակերպված մամլո ասուլիսին մասնակցելուց հետո վարչապետը վերադարձավ Թուրքիա:

Արաֆաթը Անկարայում դատվավոր դոկտոր դարձավ

20 ՅՈՒՆԻՍ, ՏԱՏ: Նախագահ Դեմիրելի դաշտոնական հրավերով երեկոյա այցով Անկարայում էր գտնվում Պաղեստինի Ազգային կազմակերդության առաջնորդ Յասեր Արաֆաթը: Անկարայում Դեմիրելի եւ մյուս դաշտոնյաների հետ հանդիպումների ընթացքում քննարկվեցին թուրք-դաղեստինյան հարաբերությունների հետագա զարգացման ու ամրապնդման խնդիրները: Այնուհետեւ Անկարայի Գազի համալսարանի ռեկտորատի հրավերով Արաֆաթը այցելեց համալսարան եւ հանդիպումներ ունեցավ դրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի եւ ուսանողության հետ: Հանդիսավոր նիստում Արաֆաթին շնորհվեց դատվավոր դոկտորի գիտական աստիճան: Նույն օրն Արաֆաթը մեկնեց հայրենիք: Այնուհետեւ հեռուստատեսությունը հաղորդում է, որ նախագահ Դեմիրելը Անկարայի Շանկայա նստավայրում ընդունեց աշխատանքային այցով Թուրքիայում գտնվող Իրանի փոխարտգործնախարարին: Ընդունելության ընթացքում տարվեցին երկու երկրների համար փոխադարձ հետաքրքրություն ներկայացնող մի շարք հարցեր: Գ. Ջ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Դավիթ Ազարյան. Հանդիպում 6 տարի անց

Դավիթ Ազարյանի տրիոն նախկին ԽՍՀՄ-ում հայտնի խումբ էր, ճանաչում էին նաեւ արտասահմանում, մասնավորապես Գերմանիայում: 1989-ին տրիոն հրավերով մեկնեց ԱՄՆ, առաջին 5 համերգները Բոստոնում էին, այնուհետ Փրովիդենսի հայկական համայնքը հրավիրեց ելույթների: Դյուրախաղերը շարունակվեցին եւս 6 ամիս... Հետո ամեն ինչ սկսեց արագ հանդվել՝ Բելլինի դաշը, ԽՍՀՄ-ը, խումբը շարունակում էր ելույթները՝ մասնավորապես Սոլիտակի երկրաշարժին նվիրված տարբեր համերգներ, որոնցից նշանակալիցը Ատլանտիկ Սիթի-Լաս Վեգաս-Եվրոպա հեռուստակամուրջն էր: Ելույթ էին ունենում նշանավոր երաժիշտներ՝ Դայան Ռոր Վիկը, Մել Ֆորմը, Բլադ Ռիլլինքերոը, անուններ, որոնց հետ նույն բեմում ելույթ ունենալը երջանկություն էր:

ռաժշտությունը. իմ ստեղծագործությունները եւ դիսք է կատարի ամերիկյան «սանդարտներ»: Ի դեպ, յուրաքանչյուր ջազային երաժիշտ դիսք է անցնի այդ շրջանը, նվագի տարբեր գործեր, տարբեր երաժիշտների հետ: Սակայն սկզբում շատ դժվար էր, ոչ մեկը չէր կարող վստահեցնել իմ ընկերներին: Հենց այդ ժամանակ ես ծանոթացա Վիկիի հետ, հետո մենք ամուսնացանք:

Այդ շրջանում ես աշխատում էի Փրովիդենսում եւ աշխատում էի «Միթի լայթս» նոր ջազակումբում: Ինձ հետ աշխատող երաժիշտները Բոստոնից էին, ընդհանրապես Բոստոնի երաժշտական ջազային միջավայրը շատ բարձր դրակ ունի, թեկուզ հենց այն դրաստատով, որ այստեղ է գտնվում Բերկլիի նշանավոր երաժշտական դպրոցը:

Այս տարիների ընթացքում ԱՄՆ-ում աշխատել Բերկլիի դոկտոր, վարում կիթառահար Ջոն Բաքոյանի հետ, ինչպես նաեւ Քիմ Նազարյանի, որն աշխատում է «Նյու Յորք Սոյսիզ» խմբում: Երբեմն, երբ Նյու Յորքում եմ լինում, հանդիպում եմ Տաքեիկ Հովհաննիսյանին եւ ծանոթացա Փոլ Մորբնի (Մոտյան) հետ, որը նվագում էր հանրահայտ Բիլ Էվընս տրիոյում, եւ այսօր Նյու Յորքի երաժշտասերների կոմքն է, եւ ըստ երեւույթին իմ նոր սկավառակի գաղափարը կիրակացնացնեմ հենց նրա հետ: Ես հավատում եմ, որ կիրականանա այդ երազանքը: 7 ստեղծագործություն, որոնք կենսագրական են. ամեն գործը յուրահատուկ երաժշտական խնդիր ունի, որը 6 տարվա տաղանդսնի, որոնումի, ժիստմների արդյունք է, որի նմանը չկա: Գուցե սա հավակնոտ միտ է: Բայց խորհ այդպես է: Դասական կրթությունը, որը ես ստացել եմ, կլասիկը, որը անցել եմ, «Դվին» ռեստորանի 3,5 տարիները, այս ամբողջ ամբողջը, մանավանդ ստրեսով հարուստ միջավայրից հետո, արտահայտվում է այս ստեղծագործություններում, որն ունի մի ընդհանուր վերնագիր «Աղրելով ջազ-բալադում»:

Նյու Յորքի ջազային հասարակությունը շատ բարձր է, կա երբեմ անգամ դասական կտեսնեմ Հայաստանի հանրապետության բեմերում իր յուրօրինակ կատարումով:

ՊԱՅԱՐԵ
ՀՈՎԱՆԵՍՅԱՆ

ԳՐՈՂՆԵՐ

Մարկեսը հաղթահարում է Նոբելյան «մղձավանջը»

Ասում են, Նոբելյան մրցանակն ստանալուց հետո գրողները դադարում են ստեղծագործելուց: Միջազգային հանրաճանաչ վիպասան Գաբրիել Գարսիա Մարկեսը, որ «Նյուզուիք» հանդեսի հունիսի 12-ի համարի, կարդացել է լավագույնս ծերբազատվել այդ «մղձավանջից»: «Հարյուր տարվա մենությունից» հետո բավական երկար ժամանակ ոչ մի նշանակալի հատոր չձեռնարկած գրողն այժմ, վերադառնալով իրեն, հրատարակել է գեղեցիկ հյուսվածքով մի հոյակապ գիրք, որը կոչվում է «Սիրո եւ դիվային ոգիների մասին»: 147 էջանոց հատորի նյութ են ծառայել 18-րդ դարի այլասերված ազնվականությունը, ոգեկանչությունը եւ հաստավիզ խահանայի եւ 12 ամյա դեռատի աղջնակի անառողջ սերը: Դեպքերը կատարվում են Կարիբյանի ափերում: Եւ չնայած սկզբից, հենց առաջին էջից կարելի է դատել կերացնել, գրում է գրաքննադատը, գրի ողբերգական ավարտը, այնուամենայնիվ Մարկեսը մի անգամ եւս առացուցում է, որ կարեւորը ոչ թե իրադարձությունների վերջնական արդյունքն է, այլ այն, թե ինչպես են զարգանում այդ իրադարձությունները եւ ինչպես են «հերոսներն» իրենց դահում այդ ընթացքում:

Վեպը, հավատացնում է գրաքննադատը, լի է Գարսիա Մարկեսին հատուկ «մոգական ռեալիզմով»: Այնտեղ առկա են եւ սերվանտեսությունն ու կոդոդությունը, եւ գաղութարարությունն ու կրոնական մոլեռանդությունը եւ, իհարկե, նաեւ այդ բոլորի ավերիչ ներգործությունը հերոսների եւ նրանց հարաբերությունների վրա: Նա կարողանում է փաստերն ու առասպելները միահյուսել այնպիսի վարպետությամբ, որ գիրքը դարձնում է խիստ հետաքրքրական եւ հաճելի ընթերցանության համար:

Հ. Ծ.

ԿԱՊԵՐ

Հանդիպում դեսպանի հետ

Հունիսի 20-ին Հայաստանի Աճառյան համալսարանի դահլիճում տեղի ունեցավ Հայաստանում Իրանի Իսլամական Հանրապետության արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Համիդ Ռեզա Նիֆարի եւ Իրանի մշակույթի նախարարի խորհրդական Մալեհի հանդիպումը դասախոսների բաժնի ուսանողների հետ:

Դեսպանի կարճ ելույթին հաջորդեցին ուսանողների հարցերը, որոնք հիմնականում վերաբերում էին Իրանի մշակույթին եւ երկու երկրների հարաբերությունների զարգացմանը:

Ուսանողների այն հարցին, թե արդյոք հնարավո՞ր է Հր. Աճառյան համալսարանն ավարտելուց հետո փորձառություն անցկացնել Իրանում, դեսպանը հույս հայտնեց, որ բոլոր հնարավորությունները կան դա իրագործելու եւ առաջարկեց համալսարանում ունենալ մամլո սենյակ, որտեղ ուսանողները հնարավորություն կունենան ծանոթանալ Իրանի դարբերական մամուլին:

Հանդիպումն անցավ ջերմ մթնոլորտում: Վերջում Հր. Աճառյան համալսարանի ռեկտոր Ա. Խաչատրյանը ուսանողներին տեղեկացրեց, որ այս տարվա սեպտեմբեր ամսին Իրանի «Ազատ» համալսարանի դասվիրակությունը կժամանի Հայաստան եւ Հր. Աճառյան համալսարանի հետ կկնքի մի դայմանագիր, որով նախատեսվում է ուսանողների փոխանակում:

ԱՆԱՀԻՏ ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ,
Հր. Աճառյան համալսարանի
ուսանողուհի

ՖՐԱՆՍԻԱ

Երիտասարդների ոճորտաժների միջազգային փառատոն

Ա1 հեռուստաընկերությունը ներկայանում է համաշխարհային հանդիսատեսին

Արդեն հինգերորդ տարին է, ինչ Ֆրանսիայի Պոռ դը Բոռ քաղաքում կազմակերպվում է երիտասարդների ոճորտաժների միջազգային փառատոն, որ իրենց ֆիլմերն են ներկայացնում աշխարհի տարբեր ծայրերից 13-30 տարեկան ռեժիսորներն ու օպերատորներ, ինչպես նաեւ դարգացող սիրողներ:

Այդիկ ամսին Փարիզում արժանանալով մյուրիի դրական գնահատականին մասնակիցները բույլատվություն են ստանում հունիսի 22-25-ը ցուցադրվելու Պոռ դը Բոռում, դոկումենտալ կամ սիրողական կատեգորիայում հանձնվելով դոկումենտալ ռեժիսորների, օպերատորների, մոնտաժիստների «դասին»: Մրցույթը շահողներ արժանանում են ինչպես մյուրիի, այնպես էլ տարբեր միջազգային կազմակերպությունների մրցանակներին, ստանում են շահանշաններ. Ֆրանսիայում երկարաբյա ուղեւորության հնարավորություն, իսկ նրանց ֆիլմերը ցուցադրվում են Եվրոպայի գրեթե բոլոր հեռուստաալիքներով:

Փառատոնը ներկայացուցիչներ ունի աշխարհի մոտ 25 երկրներում Իտալիայում, ԱՄՆ-ում, Գերմանիայում, Պորտուգալիայում, Հնդկաստանում, Պերուում, նաեւ Հայաստանում:

Անցած տարի առաջին անգամ մի ջազային փառատոնին մասնակցում էր Հայաստանից Վարդան Պետրոսյանը իր «Թրեմ երեխաներին» ֆիլմով, որը ցուցադրվելով սիրողական կատեգորիայում, գրավեց 21-րդ տեղը: Այդ փառատոնի հետ Ֆրանսիան դեսպանատան մշակույթի գծով կցող Պատրիկ Տոնատեսյանի առաջարկով Վարդան Պետրոսյանը դարձավ Հայաստանում Պոռ դը Բոռի փառատոնի ներկայացուցիչը:

Այս տարի Հայաստանից իրենց ոճորտաժները ներկայացրեցին Ա1 անկախ հեռուստաընկերության Դայանե Փայլյան, Հովհաննես Հակոբյան եւ Անդրանիկ Մկրտչյան խումբը եւ Ստեփան Հաճյանը:

Ա1 հեռուստաընկերության աշխատակիցների երեք ֆիլմերից երկուսը «Ի՞նչ է նրանց տրամում» նվիրված աղեսի գոտու կրթօջախներին, եւ «Դատապարտված են կյանքի», որը ներկայացնում է Երեւանի կենդանաբանական այգու աղեսի վիճակը. Փարիզում իրավունք ստացան որոնք խոսխոսանք ցուցադրվել փառատոնի առաջին օր դոկումենտալ կատեգորիայում: Ֆիլմերը նկարահանվել են նախապես Ֆրանսիայից ուղարկված քսան բեմաններից ընտրված երկու բեմայով «Դոյրոցական դոկումենտ» եւ «Կղզի եւ կղզիաբնակներ»:

Ի դեպ, «Դատապարտված են կյանքի» ֆիլմը, որտեղ կենդանաբանական այգու վարչության բնակիչ կարիքը դատապարտում է իր հարեւանների մասին, առանձնակի ուշադրության է արժանացել Կլերմոնտաքաս ֆրանսիացիների կողմից. «Անհավատալի է, որ աշխարհի մի անկյունում դեռեւս գոյություն ունի այդպիսի վիճակում գտնվող կենդանաբանական այգի»:

Պոռ դը Բոռում ամենամյա միջազգային փառատոնի կազմակերմանն ու անցկացմանը օժանդակում են Ֆրանսիայի երիտասարդության եւ սպորտի նախարարությունը, Միացյալ Նահանգների նախագահ Բիլլ Քլինտոնը, ՅՈՒՆԵՍԿՕ, ՅՈՒՆԻՍԵՖ եւ այլ միջազգային կազմակերպություններ:

ՍԵՏԱԲՅԱՆ ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ

ԱԹԵՆՔ

Հայաստանի բեմերը ապաստան են հունահայ դաշնակահարուհուն

Հունաստանի Արեմ քաղաքում ծնվել է Քրիստին Ամի Ֆոկալդյանը: 6 տարեկանից հաճախել է դաշնամուրի դասերի եւ աշակերտել Մանոլիս Կոկալիսին: 11 եւ 12 տարեկանում երկու անգամ մասնակցել է «Մարիա Կալլասի» դաշնամուրային համահունական մրցույթին, որտեղ մանուկ երաժիշտը շահել է առաջին եւ երկրորդ մրցանակները: Բարձրագույն երաժշտական ուսումնական տարիներին նա վեց տարի եղել է Պիերս Ֆոլեցի նվագախմբի առաջատարներից: 1988 եւ 1989 թթ. Քրիստին Ամին մասնակցել է մեկ այլ «Տրաքադուրներ» մրցույթին, երկու տարի անընդմեջ արժանանալով առաջին մրցանակի: Երկու տարի նա հաճախել է նաեւ հանրահայ ջութակահար եւ դիրիժոր Վիրոն Կոլասիսի դասերին եւ իր ելույթի երաժշտական ֆեսկոլտեսում: Հուսանք, որ մոտ ապագայում դասական կտեսնենք Հայաստանի հանրապետության բեմերում իր յուրօրինակ կատարումով:

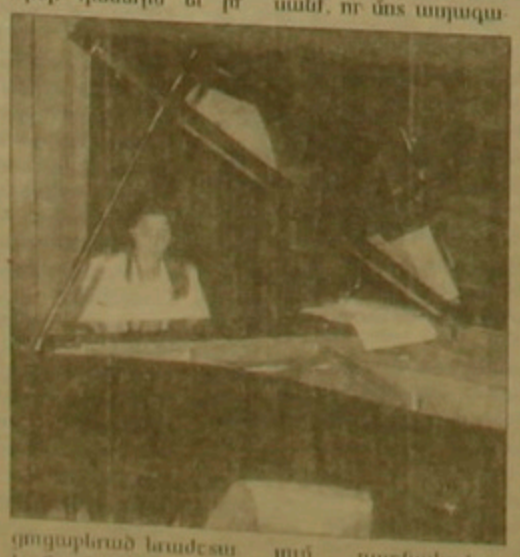

ՊՈԼԻՆԱ
ՍԱՐԳՍՅԱՆ

ԱՄՆ դեսպանատունը հրավիրում է

Կիրակի, հունիսի 25-ին, ժամը 14.00, Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի հայ-ամերիկյան բարեկամության համերգ նվիրված անկախության 219-րդ տարեդարձին: Դիրիժոր՝ Ջոն Ռոբերտսոն: Հատուկ ուղերձով հանդես կգա Հայաստանում ԱՄՆ դեսպան Հարի Գիլմորը:

«ՏՐԱՆՍ-ԼԱՄԲՐՈՆ»
Ս Պ Ը

Ընկերությունը կազմակերպում է ավտոտրանսպորտով բեռների տեղափոխում հետեւյալ ուղղություններով

Երեւան-Իրան, Սիրիա, Թուրքիա, Արաբական Էմիրություններ, Քուվեյթ, միջինասիական հանրապետություններ եւ հակառակ ուղղություններով:

Զանգահարել
53-34-47, 53-75-06

digitised by A.R.A.R.@

Մարզական

ՇԱԽՄԱՏ

Էլինա Դանիելյանի հաջող մեկնարկը

Բելգրադում մեկնարկեց 5 շախմատիստուհիների մասնակցությամբ կանանց շախմատի աշխարհի առաջնության փնջային լրացուցիչ մրցաշարը: Ինչպես նշվել էր, արհեստական վիճակահանության շնորհիվ առաջին տուրում միմյանց հետ մրցեցին նույն երկրների ներկայացուցիչներ: Աշխարհի աղջիկների եռակի չեմպիոնուհի Էլինա Դանիելյանը հաղթեց Հայաստանի բազմակի չեմպիոնուհի Լյուդմիլա Ասլանյանին: Ոչ ոքի ավարտվեց Նիկոլիճ-Մախմոդովի հարավսլավական զույգի հանդիպումը: Ինչպես եւ ենթադրվում էր, այս շախմատիստուհիների մրցավիճը կարճատեւ եղավ, քանի որ նրանք լրացուցիչ ցուցանիշներով գերազանցում են մյուս մասնակիցներին եւ դեռ չեն լինի, եթե աղյուսակում կրկին հավասարություն լինի:

Հայաստանի ներկայացուցիչների մրցավեճում Էլինա Դանիելյանը, խաղալով սեւերով, արեւ բռնելով կենտրոնում, ուժեղ գրոհ ձեռնարկեց մրցակցի դիրքերի վրա եւ հասավ նյութական վճռական առավելության:

Տուրից անմիջապես առաջ կայացած բացման հանդիսավոր արարողության ժամանակ նյութեր ունեցան ՖԻԴԵ-ի նվերական 5-րդ զոնա նախագահ, ՀՀ շախմատի Ֆեդերացիայի գլխավոր քարտուղար Գագիկ Հովհաննիսյանը եւ Սերբիա-Հայաստան բարեկամության ընկերության նախագահ Բորա Մարկովիչը: Իսկ առաջին քայլը կատարելու իրավունքը տվեց Հարավսլավիայի կառավարության անդամ, դեսպանատար Տոմիցա Ռայչեւիչին:

Արարողությանը ներկա էին նաեւ Հարավսլավիայի հայկական համայնքի ներկայացուցիչներ, համայնքի ղեկավար Միորակ Վարդանեսյանի գլխավորությամբ: Երկրորդ տուրում Ասլանյանը սեւերով խաղում է Մախմոդովիչի հետ: Մյուս զույգը կազմում են Ջանջդավան եւ Նիկոլիչը: Մրցաշարի առաջատար Էլինա Դանիելյանը երկրորդ տուրում խաղից ազատ է: ■

ՍՈՒՄՈ

Կիսաստվածն ամուսնացավ

Նրա անունը Յոկոզունա Տականոհա է: Քաշը 125 կգ: Նա Ճապոնիայում մեծ մասսայականություն վայելող սումո մարզաձեւի չեմպիոն է եւ այս երկրում ընդունվում է կիսաստվածի փոխարեն: Օրերս, երբ Յոկոզունա Տականոհան ամուսնացավ, այդ արարողությունը Ճապոնիայում վերածվեց զրեթե ազգային տոնի: Նրա հարսնացուն նույնպես Ճապոնիայում հանրահայտ անձնավորություն է: Կեյկո Կոնոն ճապոնական հեռուստատեսության հաղորդավարուհի է:

ՎԹԱՐ

350 կմ/ժամ արագությամբ հարված դատին

Երբ «Ֆորմուլա-1-ի» «Մեծ մրցանակներ» վսանգավոր են եւ տարեցտարի խլում են մի քանի կյանք, «Ֆորմուլ Ինդի» անունը կրող մոյր մրցումները դակաս վսանգավոր չեն: Վերջերս Ինդիանապոլիսում տեղի ունեցած մրցումների առաջին իսկ վայրկեանին երկրորդ դարձվածքում ամերիկացի Սրեն Յոքսի «Լոլա» մակնիշի ավտոմեքենան 350 կմ/ժամ արագությամբ եւ անհայտ դատճառներով բախվեց դատին: 43 ամյա վարորդը ծանր վիճակում անմիջապես հիվանդանոց տեղափոխվեց, որտեղ գլխուղեղի բաղ վիրահատություն կատարվեց (արյունը կուտակվել էր ուղեղում): Սրեն Յոքսի վիճակը մնում է ծանր: Այս նկարը վկայում է հարվածի ուժգնությունը, որի հետեւանքով ավտոմեքենան երկու մասի է բաժանվել: Նկարում երեւում են մեքենայից դուրս մնացած Սրեն Յոքսի ոտքերը, իսկ ավտոմեքենայի առջեւի մասն ու անիվները լրիվ բաժանված են: Սրեն Յոքսից հետո ընթացող մեքենայի վարորդ Էդդի Չիվերը խոստովանեց, որ շատ է վախենալ վթարից ու երբ մահացու դեպք չի եղել, առաջ շնորհիվ միայն լավ ճակատագրի:

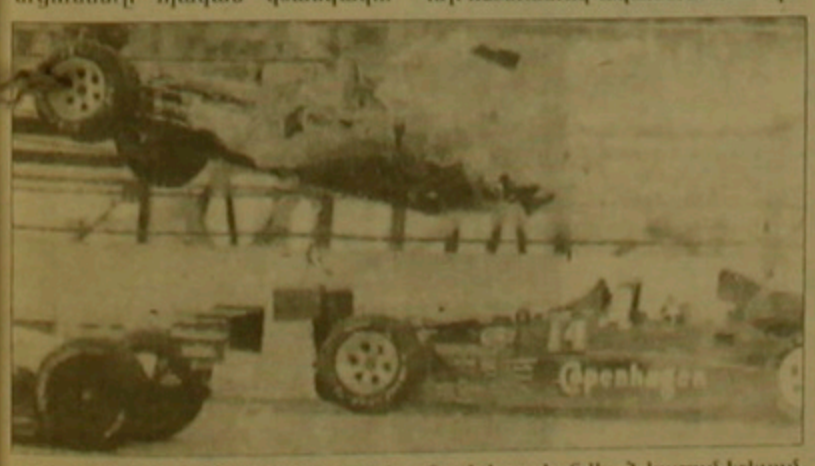

Գ. Ա.

ԽԾԱՆԿԱՐ

Բեկենբաուերի 50-ամյակին

Բոլոր ժամանակների աշխարհի լավագույն ֆուտբոլիստներից մեկի՝ Ֆրանց Բեկենբաուերի 50 ամյակի առթիվ սեպտեմբերին Մյունխենում կազմակերպվելու է մեծ հանդիպում համաշխարհային ֆուտբոլի աստղերի մասնակցությամբ, որոնց թվում կլինեն ֆուտբոլի արքա Պելեն, Դիեգո Մարադոնան, Յոհան Կրուիֆը, անգլիացիներ Բեքին Քիգանն ու Բոբի Չարլտոնը եւ ուրիշներ:

Ֆուտբոլային խժդժություններ Վարշավայում

Լեհաստանի մայրաքաղաքի «Լեգիա» մարզադաշտում տեղի ունեցած ֆուտբոլային հանդիպման ժամանակ մեծ իրարանցումներ եղան: «Կատովիցե» թիմի երկրպագուները ծեծկռտուք սարքեցին, որի հետեւանքով 100 ոստիկաններ լուրջ վնասվածքներ ստացան: Ասոպարկություն եղավ մարզադաշտն ընդհանրապես փակել:

Բարձր արդյունքներ

Թեքեւ ատլետիկայի աշխարհի առաջնությանը մեծին գրանցվում են անչափ բարձր արդյունքներ: Իսպանիայում տեղի ունեցած միջազգային մրցաշարում կուբացի էլվիս Կասադան եռացատկում ցույց տվեց 1797 սմ արդյունք, որը լավագույն ցուցանիշն է ընթացիկ մրցաշրջանում: Բրայան Ուելմանի (Բերմուդյան կղզիներ) արդյունքն է 1775 սմ:

Ռիկարդոն վերադառնում է հայրենիք

Բրազիլիայի հավաքականի եւ Փարիզի «Սեն Ժերմեն» թիմի խաղացող, աշխարհի չեմպիոն Ռիկարդոն ոտքի է վերադառնա իր նախկին թիմը՝ Ռիո դե Ժանեյրոյի «Ֆլումինենսեն»:

Աշխարհի առաջնությունը Հունաստանում

1997 թվականի թեքեւ ատլետիկայի աշխարհի առաջնությունը կայանալու է Հունաստանի մայրաքաղաք Աթենքում: Այդ մասին Գյոթեբորգում (Շվեդիա), որտեղ առաջիկա օգոստոսին տեղի է ունենալու այս տարվա առաջնությունը հայտարարել է թեքեւ ատլետիկայի միջազգային ֆեդերացիան: Հունաստանի վարչապետ Անդրեաս Պապանդրեուն իր «խորը գոհունակությունն» է արտահայտել որոշման առնչությամբ: Գրելով այս մասին, «Թեհրան թայմս» թերթը նշում է, որ հավակնորդ քաղաքների թվում եղել են Մադրիդը, Դելհին, Հելսինկին եւ Սենֆորդը (Կալիֆորնիա): Ավելացնենք, որ երկու տարի մեկ անցկացվող առաջնության անցյալ՝ 1993 թվի մրցումները կայացել են Շտուտգարտում (Գերմանիա): Հ. Օ.

Խաղից հրաժարվեցին

Բասկեսբոլի տղամարդկանց եվրոպայի առաջնության ընտրական փուլում վիճակահանության քմահաճույքով միմյանց հետ դեմ է հանդիպեին Բոսնիայի եւ Հարավսլավիայի (Սերբիա Չեռնոգորիա) հավաքականները: Բայց Բոսնիան, ի նշան վերջերս սերբերի կողմից Տուզլայի ռմբակոծության դեմ բողոքի, հրաժարվեց խաղից: Ըստ որոշ տեղեկությունների, նման որոշումը քաղաքական ճնշման հետեւանք է, քանի որ Բոսնիայի բասկեսբոլիստներն ուզում էին մասնակցել այդ կարեւոր հանդիպմանը:

Գավաթը իսպանացիներին

Իսպանիայի Լարիոս քաղաքի թեքեւ ատլետիկական թիմը Պորտուգալիայի Վիլա Ռեալ դե Սանտո Անտոնիո քաղաքում նվաճեց թեքեւ ատլետիկայի ակումբների եվրոպայի գավաթը:

ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ

Հայաստանի հավաքականի շուտափելի առաջընթացը

Սիարոն Բոյաջյան
Փարիզ

ՖԻՖԱ-ն հրատարակել է ազգային հավաքականների մայիս ամսվա համաշխարհային դասակարգման ցուցակը, որում զգալի առաջընթաց է ունեցել Հայաստանի հավաքականը: Նախորդ ցուցակում Հայաստանի թիմը գրաղեցնում էր 144-րդ տեղը: Հիմա նրա անունը նշված է 133-րդ տեղում: Դա նշանակում, որ ընդամենը մեկ ամսում Հայաստանի հավաքականը 11 տեղով վեր է բարձրացել: Ուշագրավ է, որ այդ ցուցանիշը ՖԻՖԱ-ի դասակարգման ցուցակում ընդգրկված 178 երկրների հաշվարկում 2-րդն է: Լավագույն արդյունքը դրսեւորում է Սուդանին, որը 13 աստիճանով վեր է բարձրացել: 11 տեղով առաջընթաց է արել նաեւ Անգոլայի հավաքականը: Ինչ խոսք, Հայաստանի հավաքականը առաջխաղացումը դյուրանալավորված է Մակեդոնիայի հետ եղեւնյան հանդիպման արդյունքով, որն ինչպես հայտնի է, ավարտվեց ոչ-ոքի՝ 2-2: Ուսումնասիրելով դասակարգման ցուցակը, միանգամայն ակնհայտ է, որ Հայաստանի ազգային թիմը կարճ ժամանակում մտնի գոնե 100 լավագույնների շարքը: Համեմատության համար ասենք, որ նախկին ԽՍՀՄ հանրապետություններից Ռուսաստանը գրաղեցնում է 15, Լիտվան 61, Ուկրաինան 74, Լատվիան 76, Ուզբեկստանը 86, Վրաստանը 93-րդ տեղերը: Վրաստանի հավաքականն ապրիլ ամսվա համեմատ, առաջընթաց է արել 7 տեղով: Նույնիսկ ԽՍՀՄ տարիներին ոչ ֆուտբոլային համարվող հանրապետություններից Մոլդովան (114), Էստոնիան (116) Հայաստանից հավաքականից ավելի բարձր դիրք են գրավում: Բելառուսի հավաքականը 113-րդ տեղում է:

Կրկին ցուցակը գլխավորում է աշխարհի չեմպիոն Բրազիլիայի հավաքականը: Նրան հետեւում է աշխարհի փոխչեմպիոն Իտալիայի հավաքականը: 3-րդ տեղում է Իսպանիայի հավաքականը: Հայաստանի թիմի հետ եվրոպայի առաջնության ընտրական փուլում նույն խմբում ընդգրկված մյուս հավաքականները նշված են հետեւյալ դիրքերում. Դանիա 14, Բելգիա 18, Կիպրոս 66, Մակեդոնիա 81:

Ահա, ըստ դասակարգման, աշխարհի տասը ուժեղագույն հավաքականները.

1.	Բրազիլիա	66,05
2.	Իտալիա	62,23
3.	Իսպանիա	61,26
4.	Նորվեգիա	60,08
5.	Գերմանիա	59,97
6.	Շվեդիա	59,19
7.	Հոլանդիա	58,84
8.	Արգենտինա	57,61
9.	Մեքսիկա	57,54
10.	Իռլանդիա	56,89

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ

Գաբրիելայի գաղտնիքը

ԳԵՐՇԱՆ ԱՍԼԻԲԵԿՅԱՆ
Վալանս, Ֆրանսիա

Նրա մասին մեկ անգամ արդեն գրել ենք «Ազգում», բայց որոշեցինք մեկ անգամ էլ անդրադառնալ Գաբրիելային, հույս ունենալով, որ ընթերցողների գեղագիտական ճաշակը կբարձրանա դրանով:

Հիշեցնենք, Գաբրիելա Ռիսը գեղեցկուհի է, մարմնամարզության ոլորտի վարպետ եւ նախկին չեմպիոնուհի, որը Ատլանտյան օվկիանոսից այն կողմ հանրաճանաչ դիմի է, քանի որ MTV հեռուստակայանով առաջարարական մարմնամարզության հատուկ հաղորդաշար է վարում, որը մեծ մասնակցություն է վայելում ամերիկացիների մոտ, քանի որ այս երկրում շատերը մեծ խնդիրներ ունեն իրենց քաշը նորմալ վիճակում պահելու հարցում: Կանանց հանրաճանաչ Elle հանդեսում Գաբրիելա Ռիսն ամեն շաբաթ հոդվածներ է պատրաստում դարձյալ առողջարարական սպորտի վերաբերյալ: Nike մարզական հանրահայտ ընկերությունում նա զբաղվում է կանանց մարզական նոր կոշիկներ: Գաբրիելան սիրում է beach volley մարզաձեւը (ծովափնյա վոլեյբոլ), որի շնորհիվ նա իր 194 սմ հասակով գեղեցիկ մարմինը ցուցադրում է բազմահազար երկրպագուների: Ո՞րն է մարմինը գեղեցիկ պահելու Գաբրիելայի գաղտնիքը: Այն է, որ նա ամեն առավոտ երկու ժամ զբաղվում է մարմնամարզությամբ, մկաններն է մարզում եւ ծանրություններ բարձրացնում: Շաբաթը վեց օր եւ գրեթե ամեն կեսօրից հետո մի քանի ժամ beach volley է խաղում: Գիրանալու վտանգը հավանաբար չի սպառնում Հայաստանում ապրող կանանց, որոնց համար ամենամեծ սպորտն ընկա գնալն է եւ մեծ բեռնվածությամբ տան հասնելը:

Գաբրիելա Ռիսը

Բաժինը վարում է
ՍՈՒՐԵՆ ԲԱԳՐԱՏՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Օրվա հետքերով

ԱՆԿԱՐԱ

«Իրանի վրա հարձակումը վերջին պահին կանխվեց»

Կրկին Չիլլեր-Դեմիրել հակադրություն

«Հյուրիյեթ» օրաթերթի հունիսի 11-ի համարից տեղեկանում ենք, որ թերթի մեկ օր առաջ Էրբուդրու Օզքյուրի ստորագրությամբ տպագրված «Իրանի վրա հարձակումը վերջին պահին կանխվեց» հոդվածը երկրում մեծ արձագանք է առաջացրել: Հոդվածի առնչությամբ հրատարակվել է բանակի գլխավոր շտաբի հայտարարությունը, որ նշվում է, որ մշակվել է Իրանի դեմ ռազմական գործողությունների հստակ ոլորտ եւ դրա մանրամասները ներկայացվել են նախարարների կաբինետի քննարկմանը: Գլխավոր շտաբի հայտարարության մեջ նշվում է, որ հոդվածի այն մասը, որը վերաբերում F16 մակնիշի ռազմական օդանավերի օդ բարձրանալուց հետո կրկին իրենց բազաները վերադառնալուն, իրականությանը չի համապատասխանում:

Հոդվածագիրը անդրադառնալով իր նախորդ հոդվածին, շարունակում է. «Ես իմ նախորդ հոդվածում աշխատել եմ դարձրանել միջադեպի մանրամասները: Բայց չգիտես ինչու, բոլորի բերանները փակվել էին: Նախարարների կաբինետի անդամ կարեւորագույն նախարարներից մեկը միայն այսքանը ասաց. «Լուրը հավասի է: Իրանի հետ տեղի էր ունենալու շատ ցավալի միջադեպ: Բայց, բարեբախտաբար, մենք այդ մտից հրաժարվեցինք: Ես համաձայն չեմ հոդվածում արտահայտված այն մտքին, որ միջադեպը կանխել է արտգործնախարարության գլխավոր խորհրդական Օզդեմ Սանբերքը: Ճիշտ է, նա այդ հարցում մեծ ջանքեր գործադրեց, բայց հիմնականում միջադեպը կանխվեց մեկ ուրիշի կողմից»:

Իսկ ո՞վ էր այդ ուրիշը

Պարզվում է, որ չհաստատված տեղեկությունների համաձայն, այդ մեկ ուրիշը նախագահ Սուլեյման Դեմիրելն է, որը վերջին ոստիին մտնելով խաղի մեջ, կարողացավ գործողությունը ի չիք դարձնել:

Այժմ բոլորենք տարբեր ուղիներով մեզ հասած լուրերն ու առանձին առանձին քննենք միջադեպի հետ անմիջական կապ ունեցող մեր դեկավար այրերի դիմանկարները.

Էրդալ Ինոնյու: Որքան ես գիտեմ, արտգործնախարար Ինոնյուն այնքանի անձնավորություն է, որը դատահակասություններ չի սիրում եւ յուրահատուկ հարցի առնչությամբ հետ է մոտենում: Եւ ես հավատում եմ, որ այս միջադեպի հետ կապված շատ լուրջ եւ դրական բաներ է կատարել: Նույնը կարելի է ասել Օզդեմ Սանբերքի մասին:

Հիմմեթ Չերիկի: Նման հարցերում գոյություն ունի փոխվարչապետ Հիմմեթ Չերիկի ազդակը: Բայց մենք Հիմմեթ Չերիկին լավ ենք ճանաչում դեռեւս այն ժամանակվանից, երբ նա գլխավորում էր արտգործնախարարի դաշտոնը: Նա Ադրբեջանի, Սերբիայի եւ Հունաստանի հետ կապված հարցերում միշտ էլ հանդես է եկել որպես խնդամիտ դիվանագետ եւ ցուցաբերել է մեծ զգոնություն:

Թանսու Չիլլեր: Պարզվում է, որ ռազմական հարցերի վերաբերյալ որոշումներ կայացնելու ընթացքում դրսեւորում է շտապողականություն, տարբերվում է:

Կարճ ասած, ես կարծում եմ, որ Իրանի վրա հարձակման ոլորտի հեղինակները են վարչապետ Թանսու Չիլլերն ու բանակի գլխավոր շտաբի պետ, գեներալ Իսմայիլ Հաքը Քարադային, իսկ նրանց դեմ գործել է Դեմիրել-Չերիկ-Ինոնյու բլոկը:

Ինչուիցն, կարեւորն այն է, որ այս միջադեպում հաղթեց ողջամտությունը: Այս բոլորից կարելի է եզրակացնել, որ կառավարության համակարգում չմտածված ռազմական որոշումներ կայացնելը դյուրին չէ եւ կապված է մի շարք դայմանների հետ: Ինձ թվում է, որ Իրանի հետ կապված այս վերջին միջադեպի ամենադրական արդյունքը դա է»:

Գ. Ջ.

ԹՈՒՐՔԱԿԱՆ ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Երկօրյա ընդհանուր գործադուլ Անկարայում

20 ՀՈՒՆԻՍ. TRT: Թուրքիայի ղեկավարող հիմնարկների աշխատողների արհմիության կենտրոնական խորհրդի կոչով եւ անմիջական նախաձեռնությամբ Անկարայում սկսվեց ճյուղի աշխատողների երկօրյա ընդհանուր գործադուլը, որին մասնակցում են տասնյակ հազարավոր գործադուլավորներ: Նրանք դահանջում են աշխատավարձի բարձրացում, աշխատանքի դայմանների բարելավում, սոցիալական արդարություն եւ այլն: Քաղաքի մի շարք վայրերում ցուցարարների եւ ոստիկանության միջեւ տեղի ունեցան բախումներ: Շուրջ 60 մարդ կալանքի է ենթարկվել:

Ստացված տեղեկությունների համաձայն, ցույցեր եւ գործադուլներ են սկսվել նաեւ Ստամբուլում եւ երկրի մի շարք այլ քաղաքներում: Գործադուլը հետզհետե ընդունում է համազգային բնույթ:

■

ԴԱՎԻԹ

ՓԱՅԱՏԻՐԱԿԱՆ ԲԱՆԿԸ

ֆիզիկական անձանցից ընդունում է ավանդներ հետեւյալ տոկոսադրույքներով

ժամկետը	դրամ	ԱՄՆ դոլար
1 ամսով	2.5	1.5
3 ամսով	11.0	9.0
6 ամսով	25.0	20.0

■ նվազագույն ավանդի չափը դրամով 500000.00
ԱՄՆ դոլար 1000.00

■ «Դավիթ» բանկը երաշխավորում է Ձեր ավանդների ամբողջականությունը եւ հուսալիությունը:

Սպասում ենք Ձեզ հետեւյալ հասցեով՝
Երեւան, Հալաբյան 23, հեռ. 391140, 358946:

A STYLE

ՏԱՐԱՌՈՍ

Վրաստան. Ահաբեկչությանը մասն են վերին աստիճանները

ԹԲԻԼԻՍԻ, 21 ՀՈՒՆԻՍ, ՍՆԱՐՔ ԻՍՏՊԵՍ. Վրաստանի ժողովրդավարության վերածնունդ հիմնադրամի նախագահ Սուլիկո Խոբեիշվիլիի՝ հունիսի 20-ին Թբիլիսիում կայացված ասանությունը հանրաքեսությունում ահաբեկչության ալիքի շարունակությունն է, հայտարարեց Ազգային ժողովրդավարական կուսակցության առաջնորդներից Գեորգի Կոբախիձեն: Իր ասելով, ահաբեկչությունը երկրում գոյություն կունենա այնքան ժամանակ, քանի դեռ չեն բացահայտվել նմանօրինակ հանցագործությունները եւ չեն դատվել դրանց կազմակերդիչները: Կոբախիձեն նաեւ նշեց, թե մահափորձերը հասարակական եւ քաղաքական գործիչների դեմ, ամենայն հավանականությամբ, նախատրամադրվում են իշխանության վերին աստիճաններում:

Տաբունշչիկը Գագաուզիայի առաջին վարչապետ

ԲՈՒՆԵՎ, 21 ՀՈՒՆԻՍ, ՈՒԱ ՍՆԱՐՔ. Երեկ կոմբրատում տեղի ունեցավ Գագաուզիայի ինքնավարության առաջին բաբկան գործադիր իշխանության ղեկավար Գեորգի Տաբունշչիկի դաշտոնանկության արարողություն: Այդ առիթով Մոլդովայի նախագահ Միրչա Սնեգուրն իր ելույթում իրադարձությունն անվանեց դաշտական: Դա հնարավոր դարձավ մոլդովացիների ու գագաուզների փոխզիջման եւ քաղաքական հասունության շնորհիվ, ընդգծեց նախագահը: Այդ տարածքին հատուկ իրավիճակի տրամադրումը կրկին աղացուցում է, որ Մոլդովայում կարելի է խաղաղ ճանապարհով հարթել բոլոր տարաձայնությունները: Տաբունշչիկը դաշտանական ելույթում նշեց, որ Գագաուզիան-Մոլդովայի կազմում կփորձի մերձենալ ԱՊՀ երկրների հետ, սեղծել նոր աշխատատեղեր, կդայքարի հանցագործությունների դեմ:

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան.

«Գլխավոր» կառավարման համալսարանը հայտարարում է 1995-96 ուս. տարվա գերեկային ուսուցման ընդունելություն

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից առաջիկը արտոնագրված համալսարանը նոպատակ ունի դատրաստել միջազգային հարաբերությունների, միջազգային ժուռնալիստիկայի, միջազգային իրավական, իրավագիտության, դետական շինարարության, ժողովրդական տնտեսության բոլոր ճյուղերի, ինչպես նաեւ հասատեղ գործող հիմնարկ-ձեռնարկությունների եւ կոոդերատիվ կազմակերդությունների համար ժամանակակից դահանջները բավարարող բարձրակարգ կադրեր հետեւյալ մասնագիտությունների գծով:

1. Միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետ

Մասնագիտությունները

1. Միջազգային հարաբերություններ: Մասնագետի որակավորումը՝ միջազգայնագետ: Ուսման տեւողությունը՝ 5 տարի:

2. Միջազգային ժուռնալիստիկա: Մասնագետի որակավորումը՝ ժուռնալիստ-միջազգայնագետ: Ուսման տեւողությունը՝ 5 տարի:

2. Միջազգային իրավական ֆակուլտետ

Մասնագիտությունը՝ իրավագիտություն: Մասնագետի որակավորումը՝ իրավաբան-միջազգայնագետ: Ուսման տեւողությունը՝ 5 տարի:

3. Իրավաբանական ֆակուլտետ

Մասնագիտությունը՝ իրավագիտություն: Մասնագետի որակավորումը՝ իրավաբան, դատարասվում են կադրեր.

ա/ դետական իրավական

բ/ տնտեսական իրավական

գ/ քննչական եւ դատական (դատախազական) մասնագիտացումներով: Ուսման տեւողությունը՝ 5 տարի:

4. Կառավարման (մենեջմենթի) ֆակուլտետ

Մասնագիտությունը՝ մենեջեր: Մասնագետի որակավորումը՝ տնտեսագետ-մենեջեր: Պատրաստվում են կադրեր.

ա/ արտադրության մենեջմենթ

բ/ ծառայությունների ոլորտի մենեջմենթ

մասնագիտացումներով: Ուսման տեւողությունը՝ 4.5 տարի:

5. Ֆինանսիստ բիզնեսմենի ֆակուլտետ

Մասնագիտությունը՝ ֆինանսներ եւ վարկ: Մասնագետի որակավորումը՝ տնտեսագետ-ֆինանսիստ: Պատրաստվում են կադրեր

ա/ ֆինանսներ

բ/ բանկային գործ

մասնագիտացումներով: Ուսման տեւողությունը՝ 4.5 տարի:

6. Մարքեթինգի ֆակուլտետ

Մասնագիտությունը՝ մարքեթինգ (տուկայագիտություն) Մասնագետի որակավորումը՝ տնտեսագետ-տուկայագետ: Ուսման տեւողությունը՝ 4.5 տարի:

Միջազգային հարաբերություններ, միջազգային ժուռնալիստիկա, միջազգային իրավական մասնագիտությունների համար օտար լեզուների ուսուցումը բոլոր հինգ տարիներին դատարասիր է: Լեված մասնագիտությունների ուսանողները օտար լեզուներից հանձնելու են ավարտական քննություններ, որոնց կտրվի դիպլոմ «օտար լեզվի իմացությամբ»:

Այուս մասնագիտությունների գծով ուսանողների համար օտար լեզուների ուսուցումը դատարասիր է միայն առաջին կուրսում:

Հաջորդ կուրսերում օտար լեզու (լեզուներ) սովորելու ցանկություն հայտնողները կամավոր սկզբունքով կարող են սովորել ուսման բոլոր տարիների ընթացքում, որոնց թվում, ավարտական քննությունից դրական գնահատվելու դեպքում կտրվեն դիպլոմներ «օտար լեզվի իմացությամբ»:

Ուսուցումը վճարովի է: մեկ տարվա ուսման վարձը կազմում է 250 դոլար, որի վճարումը կատարվում է դրամով ըստ համադատասխան կուրսի: Ուսման վարձը կարելի է մուծել կանխիկ կամ փոխանցման կարգով:

Դրամի կուրսի էական փոփոխման դեպքում համալսարանը իրեն իրավունք է վերադահում փոխել ուսման վարձի չափը:

Ուսանողները համալսարանի աղմինիստրացիայի համաձայնությամբ ուսումը կարող են հատատեղել աշխատանքի հետ լրիվ աշխատանքային օրով կամ բաբաթով: Հեռավոր շրջաններում բնակվող ուսանողները, որոնք տարբեր դատճառներով չեն կարողանա հաճախել ամենօրյա դասերին, կծանոթացվեն որդես ազատ ունկնդիրներ, որոնց մասնակցությունը շաբաթվա բոլոր դասերին դարտադիր չէ:

Համալսարան կարող են ընդունվել միջնակարգ, միջնակարգ մասնագիտական, բերի բարձրագույն եւ բարձրագույն կրթություն ունեցող քաղաքացիներ:

Բարձրագույն կրթություն ունեցող դիմորդները կարողեն ընդունվել երկրորդ մասնագիտություն սանալու համար, որոնք ավարտած բուհի առաջին կուրսի եւ ընդունվելու համար ցանկություն հայտնած մասնագիտության առաջին կուրսի առարկաների տարբերությունները հանձնելուց հետո կհրամանագրվեն որդես երկրորդ կուրսի ուսանող:

Հիմնարկ-ձեռնարկությունները, կազմակերդությունները, կոոդերատիվները կարող են նոդատակային կարգով գործուղել դիմորդներին դարտավորվելով վճարել նրանց ուսման վարձը փոխանցելով այն համալսարանի ընթացիկ հաշվին:

Համալսարանը բարեգործական նոդատակներով կրնդունի որբանոցի եւ աղեսի գոտու ծնողազուրկ երեխաներ եւ սպիտակահայ կարիքավոր երկու երեխաների դատարավորվելով վճարել կրթաթոշակ եւ աղահովել հանրակացարանով:

Փաստաթղթերի ձեւակերդման եւ ընդունելության քննություններին մասնակցելու համար դիմորդները վճարում են 2500 դրամ, որը, անկախ արդյունքից, չի վերադարձվում:

Ընդունելության ժամանակ նախադատվությունը կտրվի

ա/ բարձր գիտելիքներ դրսեւորած դիմորդներին

բ/ հավասար արդյունքների դեպքում՝ հիմնարկ-ձեռնարկություններից, կազմակերդություններից գործուղված անձանց, ինչպես նաեւ նրանց, ովքեր, ըստ իրենց աշխատանքի բնույթի, կարիք ունեն տեսական եւ գործնական գիտելիքների:

Դիմորդների ընդունելությունը կատարվելու է քննությունների արդյունքների հիման վրա հետեւյալ առարկաներից՝ ա/ Միջազգային հարաբերությունների, միջազգային ժուռնալիստիկայի, միջազգային իրավական, իրավաբանական ֆակուլտետներում

1. Հայոց լեզու (ռուսաց լեզու) - բերանացի
2. Օտար լեզու (ըստ ատեստատի) - բանավոր
3. Հայոց դատմություն - բանավոր

բ/ Կառավարման (մենեջմենթի), ֆինանսիստ-բիզնեսմենի, մարքեթինգի ֆակուլտետներում

1. Հայոց լեզու (ռուսաց լեզու) - բերանացի
2. Մաթեմատիկա - գրավոր
3. Օտար լեզու (ըստ ատեստատի) - բանավոր

Միջնակարգ մասնագիտական ուսումնական հաստատությունները եւ միջնակարգ դդրոցները գերազանցությամբ ավարտածները համալսարան կընդունվեն հարցազրույցով:

Արդյունքով անցած դիմորդները կհրամանագրվեն որդես առաջին կուրսի ուսանողներ 15 օրվա ընթացքում համալսարանի ընթացիկ հաշվին ուսման վարձը մուծելուց հետո: Ուսման գերազանցիկները կատանան կրթաթոշակ:

Համալսարանը կնկված դայմանագրերի հիման վրա կարող է սովորելու ուղարկել այդ բվում ասպիրանտուրայում, Մոսկվայի միջազգային հարաբերությունների ինստիտուտի եւ Մոսկվայի տնտեսագիտական ակադեմիայի համանման ֆակուլտետներ:

Համալսարանի դիմորդները դետք է ներկայացնեն հետեւյալ փաստաթղթերը՝ դիմում, միջնակարգ կրթության վկայական (բնօրինակ), միջնակարգ մասնագիտական կրթության դիպլոմ (դատճենն նոտարական վավերացումով), բժշկական տեղեկանք (ձեւ թիվ 086), անձնագիր եւ զինգրքույկ, 6 լուսանկար (3.4 սմ չափի): Փաստաթղթերը ներկայացվում են դիմորդի կողմից անձամբ:

Դայմանագրային հիմունքներով գործադած կազմակերդությունները, համաձեռ գործող կազմակերդությունները եւ ձեռնարկությունները, կոոդերատիվները տալիս են դարտավորագիր իրենց կողմից հատկացված ուսման վարձի չափի եւ այն ժամանակին վճարելու վերաբերյալ, որը դետք է հաստատված լինի տնօրենի ստորագրությամբ եւ կնիքով:

Ակադեմիական ցածր առաջադիմության, ուսանողին ոչ վայել վարագիծ դրսեւորած ուսանողներին համալսարանից հեռացնելու դեպքում ուսման վարձը չի վերադարձվում:

Համալսարանը ավարտած ուսանողները կստանան բարձրագույն կրթության դիպլոմ:

Դիմորդների փաստաթղթերի ընդունումը կատարվելու է հայտարարությունը տալու օրվանից ամեն օր, ժամը 11-17 ը. բացի կիրակի օրերից, մինչեւ օգոստոսի 20 ը:

Ընդունելության քննությունները տեղի կունենան օգոստոսի 21-28 ը:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել համալսարանի գործեր ընդունող հանձնաժողովին հետեւյալ հասցեով՝ Երեւան, Մաշտոցի 33: Հեռախոսներ՝ 53-06-03, 53-42-05, 53-57-18

Համալսարանի հաշվարկային հաշիվն է 3461166, ԵՐԲԱՆԻ Առաքելի երջանի դետական առանձնացված բանկ, կոդ 370101544

Համալսարանի խորհուրդ

Երեւան 23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիլ 69149. Պատուր 1864 Տպաքանակը 7000 Ստորագրված է տպագրության 21. 06. 1995 Գինը 40 դրամ

digitised by A.R.A.R.@